

Research Article (Special Issue) | Araştırma Makalesi (Özel Sayı)

Kamu Denetçiliği Kurumu'nun kamu personel rejimi konusunda almış olduğu tavsiye kararlarını ChatGPT değerlendirebilir mi?

Elvettin Akman
Duygu Aksu
Yağmur Can

Doç. Dr., Süleyman Demirel Üniversitesi, elvettinakman@sdu.edu.tr, [0000-0003-2303-840X](https://orcid.org/0000-0003-2303-840X)

Dr., Bağımsız Araştırmacı, duygaksu@gmail.com, [0000-0002-8603-9074](https://orcid.org/0000-0002-8603-9074)

Dr., Bağımsız Araştırmacı, yagmurracan327@gmail.com, [0000-0001-9679-8819](https://orcid.org/0000-0001-9679-8819)

Corresponding author/Sorumlu yazar: Duygu Aksu ✉ duygaksu@gmail.com

Öz

Kamu Denetçiliği Kurumu, daha yaygın bilinen adıyla Ombudsmanlık, toplumda şeffaflık ve adalet ilkesinin korunması adına denetim mekanizmasında önemli rol üstlenen bir kurum olarak değerlendirilmektedir. Bu kurum, vatandaşların kamu hizmetlerinden adil bir şekilde yararlanmasını sağlamak için önemli bir denetim aracı olarak işlev görmektedir. Özellikle, kamu personel rejimi konusunda aldığı tavsiye kararlarıyla dikkat çekmektedir. Bu kararlar, kamu kurumlarının personel politikalarını denetleyerek adaletin sağlanmasına katkıda bulunmaktadır. Kurumun yeni nesil teknolojilerden faydalanması, karar alma süreçlerinin etkinliğini artırabileceği sorusu akla gelmektedir. Örneğin, yapay zekâ teknolojisi, büyük veri setlerini hızlı ve objektif bir şekilde analiz ederek karar alma süreçlerine katkı sağlayabilir. Yapay zekâ tabanlı uygulamalar arasında yer alan ChatGPT de bu tavsiye kararlarının değerlendirilmesinde önemli bir araç olabilir. Bu teknolojilerin kullanımı, kurumun kararlarını daha kapsamlı ve etkili bir şekilde değerlendirmesine olanak tanıyabilir. Kamu Denetçiliği Kurumu tarafından alınan tavsiye kararlarının değerlendirilmesinde, ChatGPT gibi yapay zekâ tabanlı geliştirilen uygulamaların kullanımının kurum tarafından alınan tavsiye kararlarının etkinliğini ve verimliliğini artırabilir. Bu çalışma da yapay zekâ teknolojilerinden biri olan ChatGPT'nin Kamu Denetçiliği Kurumunun kararlarının değerlendirilmesindeki potansiyelini incelemeyi ve bu teknolojinin potansiyelini tartışmayı amaçlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Ombudsmanlık, Yapay Zekâ, ChatGPT, Prompt **JEL Kodları:** H83, O3, O38

Can ChatGPT evaluate the recommendations of the Ombudsman's office on public personnel regime?

Abstract

The Ombudsman Institution, more commonly known as the Ombudsman, is considered an institution that plays an important role in the audit mechanism in order to protect the principle of transparency and justice in society. This institution functions as an important control tool to ensure that citizens benefit from public services fairly. It draws attention especially with the advisory decisions it takes regarding the public personnel regime. These decisions contribute to ensuring justice by supervising the personnel policies of public institutions. In this context, the institution's use of new-generation technologies can increase the effectiveness of decision-making processes. For example, artificial intelligence technology can contribute to decision-making processes by analyzing large data sets quickly and objectively. ChatGPT, one of the artificial intelligence-based applications, can be an important tool in evaluating these recommendations. These technologies allow the organization to evaluate its decisions more comprehensively and effectively. The use of artificial intelligence-based applications such as ChatGPT in the evaluation of advisory decisions taken by the Ombudsman's Office can help to evaluate the decisions more comprehensively and fairly. In this context, using artificial intelligence technologies can increase the effectiveness and efficiency of the Ombudsman's advisory decisions. This study will examine the potential of ChatGPT, one of the artificial intelligence technologies, in evaluating Ombudsman decisions and emphasize the importance of this technology.

Keywords: Ombudsman, Artificial Intelligence, ChatGPT, Prompt **JEL Codes:** H83, O3, O38

Extended Summary

The Ombudsman Institution is commonly known as the Ombudsman. This institution plays an essential role in the audit mechanism by protecting the principles of transparency and justice in society. It is a vital audit tool to ensure that citizens benefit from public

How to cite this article / Bu makaleye atıf vermek için:

Akman, E., Aksu, D., & Can, Y. (2024). Kamu Denetçiliği Kurumu'nun kamu personel rejimi konusunda almış olduğu tavsiye kararlarını ChatGPT değerlendirebilir mi? *KOCATEPEİİBFD*, 26(Özel Sayı), 133-149. <https://doi.org/10.33707/akuuibfd.1463116>

services fairly. This is particularly notable for its advisory decisions regarding the public personnel regime. These decisions contribute to ensuring justice by supervising public institutions' personnel policies.

In this context, the Ombudsman's Office's utilization of new-generation technologies can increase the effectiveness of its decision-making processes. For example, artificial intelligence technology can contribute to decision-making by quickly and objectively analyzing large datasets. ChatGPT, an artificial intelligence-based application, can be essential in evaluating these advisory decisions. These technologies may allow institutions to evaluate their decisions more comprehensively and effectively.

We believe that the use of artificial intelligence-based applications, such as ChatGPT, in the evaluation of the recommendations made by the Ombudsman's Office can increase the effectiveness and efficiency of the recommendations made by the institution. ChatGPT is an artificial intelligence model capable of understanding and analyzing extensive text data. This model can quickly review advisory decisions, highlight key points, and evaluate their effectiveness. In particular, ChatGPT's ability to process large datasets can help an organization evaluate its decisions from a broader perspective.

Moreover, integrating artificial intelligence technologies such as ChatGPT into the Ombudsman's Office could improve decision-making processes. By automating the initial analysis of advisory decisions, ChatGPT can free human resources for more nuanced and complex tasks, ultimately increasing the efficiency of the institution. However, it is crucial to consider the ethical implications of such an integration, including issues related to privacy, bias, and accountability. Future studies should explore these aspects in more detail to ensure that the use of AI technologies aligns with the principles of fairness and transparency upheld by the Ombudsman's Office.

This study aims to examine the potential of ChatGPT, an artificial intelligence technology, to evaluate the decisions of the Ombudsman's Office and discuss the potential of this technology. Future research should address in more detail how AI technology can be integrated into the functioning of the Ombudsman's office and how this integration can increase the effectiveness of the institution. The ethical and security aspects of this technology should be considered. Measures should be taken to ensure that artificial intelligence applications produce accurate and fair results.

Furthermore, exploring the practical implementation of AI in the Ombudsman's Office could shed light on the potential challenges and benefits of such integration. This study seeks to provide a foundation for future research by outlining the key considerations and implications of incorporating AI into the decision-making processes of the Ombudsman's Office. By examining how AI can enhance the effectiveness and efficiency of an institution, this study aims to contribute to a broader understanding of the role of technology in public service delivery and governance.

This extended abstract includes the purpose of the study, why it is needed, its contribution to the literature, its original value, the methodology and data used, the main findings, policy recommendations, limitations of the study, and suggestions for future research. How artificial intelligence technology can be integrated into the functioning of the Ombudsman's Office and how this integration can increase the effectiveness of the institution are seen as important areas for future research.

Additionally, this study aims to address the ethical and security implications of AI integration in the Ombudsman's Office. Ensuring the responsible use of AI technologies is paramount, and this research explores how to mitigate potential risks, such as bias in decision-making and the protection of sensitive data. By identifying the best practices and guidelines for AI implementation, this study sought to provide a comprehensive framework for AI's ethical and secure utilization in public institutions.

Moreover, by examining the practical implications of AI integration in the Ombudsman's Office, this research can inform policymakers and practitioners about the potential benefits and challenges of adopting AI technologies in similar contexts. Through a thorough analysis of current literature and case studies, this study aims to provide valuable insights into how AI can transform public service delivery and governance, paving the way for more efficient, transparent, and accountable government operations.

Giriş

Değişen bir dünyada yaşadığımızı söylemek gerçektir. Özellikle de son yıllarda hiçbir şeyin uzun süre aynı kalmadığı bir dünyadan bahsetmemiz gerekmektedir. Dünya genelinde yaygın kullanımı ile Ombudsman olarak adlandırdığımız Kamu Denetçiliği Kurumunun çalışmalarını da bu değişimden ayrı görmek imkânsızdır. Kamu Denetçiliği Kurumunun Türkiye'de kurulduğu yıl olan 2012 yılının üzerinden geçen on iki yıllık süreçte içerisinde bulunduğumuz dünyada vatandaş, özel sektör, kamu kurumları ve kamuda hizmet sunma yöntemleri oldukça farklılaşmıştır.

Haksızlığa uğrayan bireylerin zararını gidermeye çalışan, kamu hizmetlerini iyileştirmek ve hataların tekrarlanmasını önlemek için çaba sarf eden ombudsmanlık kurumlarının dünya çapında göstermiş oldukları başarılı faaliyetler kurumun küresel yaygınlaşmasına da yansımıştır. Ombudsmanlık kurumlarının yaygınlaşmasının temelinde yatan iki husus bulunmaktadır. İlki,

vatandaşlarda hak arama kültürünün yaygınlaşmaya başlaması, ikincisi ise gelişen teknoloji ile kuruma hızlı ve masrafsız biçimde başvuru yapılmasıdır. Ayrıca ombudsmanlık kurumlarının yargı organlarına görece hızlı yanıt vermesi de kuruma başvuruları cazip hale getirmektedir. Türkiye’de kurum altı aylık bir sürede başvuruyu karar bağlayacağını ifade etmekte ve çoğu zamanda buna uymaktadır.

Kurumun hızlı yanıt vermesi, kararlarına uyma düzeyinin gün geçtikçe artması ve gelişen teknoloji ile beraber insanların daha fazla etkileşimde bulunma isteği zaman içerisinde kurumun karar alma süreçlerini gözden geçirmesini gerektirebilecektir. Özellikle şikâyetçiler, hayatlarının diğer alanlarında olduğu gibi, sıklıkla kullandıkları sosyal medya platformları aracılığı ile kurum ile daha fazla etkileşimde bulunmak daha hızlı yanıt almak ve yaşanabilecek herhangi bir gecikmede ya da şikâyetlerinin dikkate alınmaması durumlarında memnuniyetsizliklerini hızlı bir şekilde dile getireceklerdir. Zaman içerisinde daha hızlı sonuçlara duyulan ihtiyaç, teknolojinin hayatının tamamını daha fazla kapsamı ve en önemlisi de Z kuşağı ve hemen ardından Alfa Kuşağı olarak adlandırılan kuşakların kurumun hizmetlerinden yararlanıcı olacakları düşünüldüğünde ombudsmanlık kurumunun karar verme süreçlerinde yapay zekâ teknolojilerinden yararlanması kaçınılmaz gibi görünmektedir.

Dijital çağın kamu hizmet sunumuna bir yansıması da yapay zekâ kullanılarak algoritmik karar alma süreçlerinin entegre edilmesi ile kamu yönetiminde önemli bir dönüşüm yaşanmaktadır. Yapay zekâ teknolojisi de son dönemlerde dikkatleri üzerine çeken yeni nesil teknolojiler arasında yer almaktadır (Okcu vd., 2020, s. 43). Türkiye’de bazı kurum ve kuruluşlar karar alma süreçlerine yardımcı olarak yapay zekâ teknolojilerinden faydalanma konusunda çeşitli hazırlıklar yapmakta ve adımlar atmaktadır. Örneğin; Adalet Bakanlığı hâkim ve savcılarının karar alma süreçlerine yardımcı olacak bir yapay zekâ sistemi üzerinde çalışmalarını yürütmektedirler. Yargıda kullanılması konusunda adım atılan yapay zekâ teknolojisinin yargının yükünü hafifleten bir kurum olan Kamu Denetçiliği Kurumunun karar alma süreçlerinde de kullanımı düşünülebilir. Yapay zekâ teknolojisine sahip sistemler, büyük veri setlerini analiz ederek hızlı ve hassas kararlar alabilme yeteneğine sahiptirler. Bu durum, Kamu Denetçiliği Kurumu’nun etkinlik ve verimliliğini artırabilir ve karar alma süreçlerini daha adil ve şeffaf hale getirebilir. Ayrıca, yapay zekâ destekli sistemler, süreçlerdeki insan hatalarını azaltabilir ve kaynakların daha etkin kullanılmasını sağlayabilir. Dolayısıyla, Kamu Denetçiliği Kurumu’nun bu teknolojiden faydalanması, kamu hizmetlerinin kalitesini ve vatandaş memnuniyetini artırabilir.

Bugün Avrupa Ombudsmanının Avrupa Ombudsman Ağındaki meslektaşlarıyla birlikte, yapay zekânın kamu idareleri üzerindeki etkilerini değerlendirdiği bir ortamda yapay zekâdan yararlanılabileceği öngörülmektedir. Türkiye’de Adalet Bakanlığının hâkim ve savcılarının karar alma süreçlerine yardımcı olacak bir yapay zekâ sistemi üzerinde çalıştığı bir ortamda yapay zekânın karar alma süreçlerinde kullanımının kaçınılmaz olduğunu işaret etmektedir. Ancak burada bazı temel sorunların ortaya çıkıp çıkmayacağı tartışılmaktadır. Yapay zekâ kullanımının bir sonucu ortaya çıkacak adaletsizliğin nasıl giderileceği, bir bireyin özel koşullarının dikkate alınması açısından takdir yetkisinin kullanılması gerekliliği gibi hususlar tartışılmaktadır. Ayrıca karar verici pozisyonda yer alan hâkime nasıl bir karara vardığını sormak kolay olsa da yapay zekâ için bu her zaman geçerli olmayacaktır. Tüm bunların ışığında bu çalışma da Kamu Denetçiliği Kurumunun kamu personel rejimi konusunda aldığı kararlar OpenAI tarafından geliştirilen ve geniş bir kullanım alanına sahip yapay zekâ uygulaması olan ChatGPT kullanılarak yeniden değerlendirmeye tabi tutulmuştur. Yapılan değerlendirmeler neticesinde, ChatGPT tarafından Kamu Denetçiliği Kurumuna benzer yönde kararlar aldığı görülmektedir. Ancak daha sağlıklı bir değerlendirme yapabilmek için başvuru dosyasının tamamının ChatGPT vb. yapay zekâ destekli bir uygulama tarafından değerlendirilmeye tabi tutulmasını görmek gerekmektedir.

1. Kavramsal Çerçeve

Her ülkede farklı isimle anılan ombudsmanlık kurumu Türkçede dilimize “kamu denetçisi” olarak yerleşmiştir (Özer, 2017, s. 67). Günümüzde, kamu denetçiliği kurumları, vatandaşların haklarını koruma ve hükümet faaliyetlerini denetleme noktasında önemli bir rol oynamaktadır. Bu kurumlar, çeşitli konularda tavsiye kararları alarak kamu yönetimini iyileştirmeye katkı sunmaktadır (Karaca ve Azimli Çilingir, 2022, s. 227). Kamu Denetçiliği Kurumu, Türkiye’de ombudsmanlık işlevini yerine getiren, kamu personel rejimi gibi önemli konularda tavsiye kararları veren ve uygulamaları değerlendiren bir kurumdur.

Türkiye’de kamu denetçiliğine dair ilk yasal düzenleme 14 Haziran 2012 tarihinde 6328 sayılı “Kamu Denetçiliği Kurumu Kanunu”nun çıkarılması ile gerçekleştirilmiştir. Bu kanunun 29 Mart 2013 tarihinde yürürlüğe girmesiyle, Türkiye Cumhuriyeti tarihinin ilk kamu denetçisi göreve başlamıştır. Bu kurumun oluşturulmasından önce Türk kamu yönetiminde, iyi yönetim ilkelerinin uygulanması ve geliştirilmesi, toplum haklarını arama kültürünün güçlendirilmesi amacıyla yıllar içinde birçok düzenleme yapılmıştır (Erdoğan, 2020, ss. 228-229). Bu kapsamda yapılan düzenlemeler kamu denetçiliği kurumunun oluşturulmasında atılan adımlar olarak değerlendirilmektedir. Bu adımlar örnekler ile somutlaştırılacak olursa;

1982 Anayasası’nın “Temel Hak ve Özgürlükler” başlıklı 40. Maddesi, temel hak ve özgürlüklerin korunması ve güvence altına alınması noktasında önemli bir referans teşkil etmektedir.

2002 yılında İçişleri Bakanlığı tarafından yayımlanan 12/467 sayılı genelge, “iyi yönetimin geliştirilmesi” konusunu ele alarak, kamu

hizmetlerinde şeffaflığı, hesap verebilirliği ve etkinliği artırmayı amaçlamıştır. Bu genelge, vatandaşların hizmetlere erişimini kolaylaştırmak ve sorunlarına daha hızlı çözüm bulabilmek için uygun politikaları ve uygulamaları benimsemeleri yönünde rehberlik etmektedir.

2003 yılında çıkarılan kamu kurumlarının faaliyetlerine ilişkin bilgi edinme hakkını düzenleyen ve kamu yönetiminde şeffaflığı artırmayı hedefleyen 4982 sayılı “Bilgi Edinme Hakkı Kanunu” da bir referans teşkil etmektedir. Bu kanun, vatandaşların kamu hizmetlerine ilişkin bilgiye erişimini kolaylaştırmak suretiyle katılımcı demokrasiyi güçlendirmeyi ve toplumun kamu faaliyetlerine daha etkin şekilde katılmasını amaçlamaktadır. Bu düzenlemeler, Türk kamu yönetiminde iyi yönetim ilkelerinin teşvik edilmesi ve uygulanmasına yönelik önemli adımlar olarak değerlendirilmektedir.

2004 yılında, Adalet Bakanlığı tarafından hazırlanan “Türkiye Halk Denetçiliği Kurumu Kanunu Tasarı Taslağı” konu ile ilgili önemli bir somut belge niteliğindedir. Kamu Denetçiliği Kurumu’nun Türkiye’de faaliyete geçirilmesi noktasında atılan adımlardan biri olarak gösterilen bu belgenin Cumhurbaşkanı tarafından meclise geri gönderilmesi ve tekrar meclis gündemine gelmemesinden dolayı kadük olmuştur (Kayar, 2015, ss. 26-30). Bu durum uzun yıllar boyunca kamu denetçiliği kurumunun oluşturulması konusundaki çabaların karşısında duran önemli bir engel olmuştur.

Kamu denetçiliği kurumunun oluşturulması adına devam eden girişimler bahsedilen bu sebep ve anayasal düzenlemelere uygun olmadığı gerekçesiyle sık sık tartışmalı bir gündem maddesi olmaktan öteye gidememiştir. Bu durum, Türkiye’de kamu denetçiliği kurumunun kurulması sürecinde yaşanan karmaşıklık ve zorlukları tarihe geçirmiştir. Kamu denetçiliği kurumunun henüz faaliyete geçmediği dönemlerde, çeşitli denetim mekanizmalarının bu görevi üstlenmeye çalıştığı ancak başarısız olduğu görülmüştür. Bu düzenlemeler, kamu hizmetlerinin etkin denetimini sağlamak için yapılan çabaların bir yansıması olarak değerlendirilebilir. Ancak, bu alternatif denetim girişimlerinin istenen sonucu vermediği açıktır.

12 Eylül 2010 yılında 2982 sayılı “Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun” ile yapılan referandumda kabul edilen anayasa değişikliğinin “Siyasi Haklar ve Ödevler” bölümünde bulunan 74. maddesinde yapılan değişiklik neticesinde kamu denetçiliği kurumunun kurulmasına ilişkin alt yapı oluşturulmuştur. Bu düzenleme, kamu denetçiliği kurumunun oluşturulmasıyla ilgili anayasal tartışmaları sonlandıran belge olarak da nitelendirilebilir.

2000’li yılların başından 2010 yılına kadar, kamu denetçiliği kurumuna yönelik birçok girişim ve düzenleme yapılmış olmasına rağmen, somut bir sonuç elde edilememiştir. 2010 yılında yaşanan gelişmelerin ardından 2013 yılında yayımlanan 6328 sayılı “Kamu Denetçiliği Kurumu Kanunu” ile birlikte “Kamu Denetçiliği Kurumu” resmi olarak kurulmuştur. “Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına bağlı, kamu tüzel kişiliğini haiz, özel bütçeli ve merkezi Ankara”da bulunan ibaresi ile kurulan kurum Başkanlık ve genel sekreterlik birimlerinden oluşmaktadır. Bu kanunla birlikte, kamu denetçiliği alanında yapılan çalışmaların somut bir kurumsal yapıya kavuştuğu ve etkinlik kazandığı görülmektedir.

Kurum, kamu hizmetlerinde hesap verebilirlik, şeffaflık ve adaletin sağlanması amacıyla kurulmuş, bağımsız ve tarafsız bir mekanizma olarak kamu yönetimi sistemine eklenmiştir. Kamu Denetçiliği Kurumunda görev yapan kamu denetçileri genellikle devlet kurumlarının faaliyetlerini denetlemek, vatandaşların haklarını korumak ve çıkarlarını savunmak için görev yapmaktadır (Efe ve Demirci, 2013, s. 50). Ayrıca bu kuruma hiçbir yetkili makam veya kişi tarafından yönlendirme, emir veya telkinde bulunulamaz.

Türkiye’deki kamu denetçiliği kurumunun işleyişi ve karar alma süreci şikâyetlerin alınmasıyla başlamaktadır. Vatandaşlar veya kurumlar tarafından şekli şartlara uygun olarak yapılan şikâyetler detaylı bir şekilde uzmanlar tarafından incelenmekte ve konu ile ilgili gerekli araştırmalar yapılmaktadır. Bu süreçte ilgili belgeler gözden geçirilmekte, gerekli görülürse şahitlerin ifadelerine başvurulabilmekte hatta bilirkişi atanabilmektedir. Devam eden süreçte de ilgili kurumlarla iletişime geçilmektedir. Kamu kurumlarından konu ile ilgili 30 gün içerisinde cevap almak üzere, bilgi ve belge talep edilmektedir. Ardından, kurum şikâyetle ilgili bir karar vermekte, bu kararda şikâyetin haklı veya haksız olduğuna dair bir değerlendirme yer almaktadır. Karar verilirken genellikle ilgili kurumlara tavsiye kararları ile önerilerde bulunmaktadır. Bu tavsiyeler adaletin sağlanması veya benzer hataların tekrarlanmasının önlenmesini amaçlamaktadır. Kararların tavsiye ve öneri olarak belirtilmesinin nedeni ise bir bağlayıcılığının ve yaptırımının olmamasından kaynaklanmaktadır (TBMM KDK, t.y.). Yasama, Yargı ve Türk Silahlı Kuvvetlerinin sırf askerî nitelikteki etkinlikleri kurumun faaliyet alanı dışında bırakılmıştır. Bu konularla ilgili bir denetleme ve öneri de bulunma yetkisi yoktur.

Kamu denetçiliği kurumu, devletin vatandaşlarına daha iyi hizmet sunmasına ve kamu kurumlarına olan güvenin arttırmasına yardımcı olabilecek nitelikte bir kurumdur. Bunun yanı sıra, demokratik değerlerin korunmasına ve insan haklarının güvence altına alınmasına da katkı sağlamaktadır. Bağımsızlık ve tarafsızlık ilkelerine dayanan kamu denetçileri, toplumun her kesiminden gelen şikâyetleri adil bir şekilde ele almak ve çözüme kavuşturmakla sorumludurlar. Bu şekilde, kamu denetçiliği kurumu, demokratik bir toplumun işleyişinde önemli bir rol oynar ve devlet ile vatandaşlar arasındaki güven bağına güçlendirir.

Yapay zekâ ise, insan benzeri zekâyâ sahip olması amaçlanan bilgisayar sistemlerinin bilim ve mühendislik alanı olarak tanımlanmadır (Mohamed Saleh, 2019, s. 3; Pirim, 2006, s. 84). TDK’ya göre yapay zekâ “bir bilgisayarın, bilgisayar kontrolündeki

bir robotun veya programlanabilir bir aygıtın insana benzer biçimde algılama, öğrenme, fikir yürütme, karar verme, sorun çözme, iletişim kurma vb. işlevleri sergileyebilme yeteneği” olarak tanımlanmaktadır. Yapay zekâ, makinelerin zeki birer varlık haline gelmesini sağlama amacı taşıyan bir girişim olarak da ifade edilmektedir (Nilsson, 2010, s. 13; Okcu ve Akman, 2020, s. 71). Bilgi işleme, öğrenme, algılama ve karar verme gibi insan zekâsının birçok yönü taklit edilerek oluşturulan yapay zekâ sistemi son yıllarda önemli bir hızla gelişen ve birçok alanda uygulama potansiyeli bulunan bir teknolojidir.

Çalışmada Kamu Denetçiliği Kurumu’nun aldığı kararlar kullanıcıdan gelen soru ve yanıtlara göre bir sonraki metni tahmin etme yeteneği bulunan yapay zekâ uygulaması olan ChatGPT kullanılarak yeniden değerlendirmeye tabi tutulmuştur. OpenAI isimli yapay zekâ araştırmaları kuruluşu tarafından geliştirilen ChatGPT, başta özel sektörde olmak ticaret, spor, turizm, sağlık ve eğitim gibi pek çok sektörde kullanılmaya başlamıştır (Altman, 2023).

Bu yapay zekâ sohbet robotu ilk kez 2018’de tanıtılan “Generative Pre-trained Transformer (GPT)” dil modelini temel alarak geliştirilmiştir. Bu model doğal dil anlama ve üretme becerilerine sahip derin öğrenme tabanlı bir sisteme sahiptir (Radford vd. 2018, s. 8). Doğal bir iletişim kurabilen bilgisayar programı olarak bilinen ChatGPT, şu anda dört farklı versiyona sahiptir. İlk sürümü, temel metinler oluşturabilen bir modelken ikinci sürümü olan GPT-2 versiyonuyla birlikte bu metinler daha karmaşık ve insan benzeri hale gelmiştir. Bu versiyonlar, zaman içerisinde sürekli geliştirilerek günümüzde kullanılan ChatGPT-3.5 ve ChatGPT-4 uygulamalarına dönüşmüştür (OpenAI, 2023).

ChatGPT, 30 Kasım 2022’de yapılan ilk tanıtımından sadece beş gün sonra, hızlı bir şekilde popülerlik kazanarak 1 milyon kullanıcıya ulaşmıştır. Bu yapay zekâ modelinin başarılı bulunan ücretli ve ücretsiz versiyonları, popülerliğini ücretsiz olan GPT-3.5 versiyonundan almaktadır. ChatGPT’nin bu hızlı başlangıcın ardından, sadece iki ay sonra 100 milyon aktif kullanıcı sayısına ulaşarak tarihin en hızlı büyüyen tüketici uygulamalarından biri haline gelmiştir. Ek olarak 2024 Mart ayı güncel verilerine göre 180,5 milyondan fazla aylık kullanıcıya sahiptir (Shewale, 2024). Bu muazzam büyüme, ChatGPT’nin insanlar arasında ne kadar çabuk kabul gördüğünün ve hayatın birçok yönünde nasıl kullanıldığının bir göstergesi olarak değerlendirilebilir. Bu teknolojiyi benimsemenin yanı sıra etkin kullanabilmek adına da doğru prompt girişinin sağlanması önemlidir.

“Prompt girişi” olarak adlandırılan teknik kavram ise yapay zekâ modelleri ile etkileşim sırasında kullanıcılar için kilit bir araç olarak kabul edilmektedir. Bu teknik, özellikle ChatGPT gibi yapay zekâ modelleriyle etkileşimde bulunurken kullanıcıların iletişimini önemli ölçüde iyileştirmektedir (ChatGPT 4 ve Ekin, 2023, s. 3). Kullanıcılar, ChatGPT’ye belirli bir konuda bir giriş cümlesi veya talimat vererek, yapay zekânın o konuda daha spesifik, odaklı, akıcı ve doğru cevaplar üretmesini sağlayabilmektedir. Bu sayede, kullanıcıların istedikleri bilgiye daha hızlı ve daha doğru bir şekilde erişmeleri mümkün olmaktadır. Aynı zamanda, prompt girişi yaparak ChatGPT’nin cevapları daha iyi yönlendirilir ve iletişim süreci daha etkili bir hale getirilebilir. Dolayısıyla, prompt girişi kullanıcıların yapay zekâ modelleriyle etkileşimini kolaylaştıran ve daha verimli hale getiren önemli bir strateji olarak ifade edilebilir.

Kamu Denetçiliği Kurumu’nun kamu personel rejimi konusunda almış olduğu tavsiye kararlarının ChatGPT tarafından değerlendirilmesi, yapay zekâ teknolojisinin kamu yönetiminde denetim alanındaki potansiyelini ortaya koymaktadır. Bu çalışma, Kamu Denetçiliği Kurumu’nun önerilerinin, yapay zekâ aracılığıyla incelenerek analiz edilmesini ve belirli kamu personel rejimi konularında yapay zekâ tabanlı önerilerin sunulmasını içermektedir. Bu yaklaşım ile yeni nesil teknolojik araçların kamu yönetimi alanında kullanılması etkinlik ve verimlilik düzeyini artıran bir potansiyel yaratabilir.

2. Literatür Taraması

Yakın zamanda Avrupa Ombudsmanlık Kurumu, yapay zekânın kullanımı ve karar alma süreçleriyle ilgili olarak Avrupa Komisyonu’na bir mektup yönlendirmiştir. Bu mektupta yapay zekâ gelişmelerinin iş kalitesini ve verimliliğini artırmada sunabileceği çeşitli faydaları kabul eden Ombudsman, doğruluk, potansiyel önyargılar ve insan gözetiminin gerekliliği ile ilgili sorunlar da dâhil olmak üzere bunların ortaya çıkarabileceği zorlukların altını çizmiştir (European Ombudsman, 2024). Kamuoyu geri bildirimlerinin analizi, AB rekabet düzenlemelerinin olası ihlallerinin tespiti ve şikâyetlerin ele alınması gibi konuların net bir şekilde ifade edildiği mektup yapay zekâyı kullanma konusunda pozitif yaklaşım sergilemektedir ancak konu ile ilgili net olmayan noktalardan dolayı sorularına yanıt talep etmektedir.

Perlman (2022) “ChatGPT’nin Yasal Hizmetler ve Toplum Açısından Etkileri” başlıklı çalışmada konuyu spesifik olarak ele almıştır. Bu çalışmada, ChatGPT uygulamasının potansiyel faydaları ve avantajları kabul edilmektedir. Ancak uygulama tarafından oluşturulan yanıtların zaman zaman kusurlu ve hatalı olmasından ve bundan kaynaklı bir dizi yasal düzenleyici ve etik sorunun gündeme geleceği de ifade edilmiştir. Bu sorunların üstesinden gelmek adına da konuyla ilgili gerekli düzenlemelerin yapılması ve mevcut duruma uygun bir şekilde kullanılması adına yeniden tasarlanmasını önermektedir.

Şentürk (2023) ise, tarafından yapılan çalışmada, iç denetim alanında yapay zekânın kullanımı üzerine odaklanılmıştır. Bu çalışma, ChatGPT gibi yapay zekâ uygulamalarının iç denetim süreçlerine destek sağlayabileceği ve zamanla önemli bir rol oynayabileceği

öngörüsünü ortaya koymuştur. Ancak, bu uygulamaların potansiyel riskleri ve bunların nasıl yönetilebileceği konularına da dikkat çekilmiştir.

Derdiyok ve diğerleri (2023) de, şirketlerin mali durumlarının tespitinde ChatGPT'nin yeteneklerine odaklanan bir çalışma gerçekleştirmişlerdir. Bu çalışma, ChatGPT'nin borsada halka açık olan şirketlerin finansal durum skorlarını ne kadar başarılı bir şekilde değerlendirdiği konusuna odaklanmıştır. Araştırma, ChatGPT'nin finansal verileri analiz etme ve şirketlerin mali durumlarını öngörme konusundaki potansiyelini incelemiştir.

Günek (2023) tarafından yapılan çalışmada, yapay zekâ ile birlikte bilginin dönüşüm süreci üzerine odaklanılmıştır. Araştırmada, yapay zekâ uygulamalarının yeni bir bilgi formu olarak kabul edilmesi ve bu yeni bilgi formunun -yapay zekânın- iktidar ilişkilerini yeniden şekillendirdiği iddia edilmiştir. Bu çalışma, yapay zekâ teknolojisinin bilgi üretimindeki etkisini ve bu etkinin iktidar ilişkileri üzerindeki yansımalarını ele almıştır. Araştırma, yapay zekâ kullanımının toplumsal ve politik bağlamlardaki değişimleri nasıl etkilediğini anlamak için önemli bir perspektif sunmaktadır.

Özparlak ve Çetin (2023) de, ChatGPT gibi üretken yapay zekâ modellerinin güvenlik ve mahremiyet üzerindeki etkilerini hukuki açıdan değerlendirmiştir. Bu çalışmada yapay zekâ modellerinin kullanımının potansiyel güvenlik risklerini ve mahremiyet ihlallerini nasıl etkileyebileceği de ele alınan temel konulardan biri olmuştur.

Benzer şekilde, Balaban ve Kulular İbrahim (2023) de hukuki açıdan bir çalışma yürütmüş ve özellikle hukuki ayrılıkların önlenmesi üzerine odaklanmışlardır. Bu çalışmada, yapay zekâ uygulamalarının hukuki çerçeve içinde nasıl yönetilebileceği ve olası anlaşmazlıkların nasıl önlenebileceği konusunda değerlendirmeler yapılmıştır. Bu iki çalışma da yapay zekâ teknolojisinin hukuki boyutlarını anlamak ve uygun yönetim politikalarının oluşturulmasına katkı sağlamak amacıyla önemli bir katkı sunmaktadır.

Kurt (2023), muhasebe ve denetim mesleklerinin dijital çağda nasıl geliştiğini ve ChatGPT'nin sonuçlarına odaklanarak bu mesleklerin evrimini araştırmıştır. Araştırması, hızla değişen dijital ortamda muhasebe ve denetim profesyonellerinin güncel ve rekabetçi kalabilmek adına teknolojik gelişmelere sürekli olarak adapte olmalarının gerekliliği vurgulanan bir konu olmuştur. Sürekli öğrenme ve yeni teknolojileri benimseme ihtiyacının önemine dikkat çekilmiştir.

Özer vd., (2023) ve Gürsoy ile Kılıç (2023), ChatGPT uygulamasının finansal düzeydeki kullanımını inceleyen çalışmalar gerçekleştirmişlerdir. Bu çalışmalar, yapay zekâ teknolojisinin finansal analiz ve karar verme süreçlerinde nasıl kullanılabileceği konusunda önemli bir anlayış sunmaktadır.

Salah ve diğerlerinin (2023), çalışması ise net bir ifade ile kamu yönetimi ve ChatGPT konusunu ele almıştır. Bu çalışma, özellikle sokak düzeyindeki bürokraside ChatGPT ve Bard gibi üretken yapay zekâ araçlarının benimsenmesini eleştirel bir şekilde incelemiştir. Araştırma, bu yapay zekâ araçlarının kamu yönetimi araştırmalarında nasıl kullanılabileceğini ve bürokratik davranışlar ile karar alma süreçlerine olan etkilerini üzerine değerlendirmelerde bulunmuştur. Bu çalışma, yapay zekâ teknolojisinin kamu yönetimi alanındaki potansiyelini ve bu teknolojinin günlük bürokratik işleyiş üzerindeki etkilerini anlamak için yardımcı bir nitelik taşımaktadır.

Bu çalışmaya benzer şekilde, Cantens (2024) kamu idarelerinde üretken yapay zekâyı çevreleyen zorlukları ve bu teknolojinin kamu yönetimi içindeki insan-makine etkileşimleri üzerindeki etkisini araştırmıştır. Yapılan araştırmada, bu dönüşümün daha fazla değerlendirme gerektirdiği ve kamu yönetimi süreçlerinde önemli bir değişimin öngörüldüğü vurgulanmıştır.

Huang ve Huang'ın (2024), "Devlette ChatGPT" çalışması ChatGPT ve Web 3'ün devlet hizmetleri alanındaki dönüştürücü potansiyeli üzerine odaklanmıştır. Vatandaş katılımının artırılacağı, kurumlar arası iş birliğini teşvik, idari süreçlerin kolaylaşması gibi konularda ayrıntılı bir genel bakış sunulmaya çalışılmıştır.

Literatürde yer alan çalışmalar incelendiğinde derinlemesine analizi ve tartışması için literatür özeti tablosunun oluşturulmuştur. Konunun geliştirilmesi ve daha kapsamlı bir şekilde ele alınması ve adına tabloda araştırmacılara, araştırmanın başlığına ve araştırmanın bulgusuna yer verilmiştir.

Tablo 1. Literatür Taraması Tablosu

Araştırmacı/Araştırmacılar	Araştırmanın Başlığı	Araştırmanın Bulgusu
Avrupa Ombudsmanlık Kurumu (2024)	"Avrupa Komisyonu'na Yapay Zekâ Kullanımıyla İlgili Mektup"	Yapay zekânın iş kalitesi ve verimliliğini artırabileceği belirtilmiş ancak doğruluk, önyargılar ve insan gözetimi gerekliliği üzerinde durulmuştur.
Perlman (2022)	"ChatGPT'nin Yasal Hizmetler ve Toplum Açısından Etkileri"	ChatGPT'nin potansiyel faydaları kabul edilmiş, ancak yasal düzenleyici ve etik sorunlar için düzenlemeler önerilmiştir.
Şentürk (2023)	"İç Denetim Faaliyetlerinde Yapay Zekâdan Beklentiler: Chatgpt Uygulaması Örneği"	Yapay zekâ uygulamalarının iç denetim süreçlerine katkı sağlayabileceği, potansiyel risklerin yönetimi için dikkat çekilmiştir.

Tablo 1. Devam.

Derdiyok vd. (2023)	“Chatgpt’nin Şirketlerin Mali Durumunu Tespit Yeteneği”	ChatGPT’nin finansal durum değerlendirmesi ve analiz yeteneklerine odaklanılmış, yapay zekânın analitik potansiyeli incelenmiştir.
Günek (2023)	“Dijital Çağda Bilginin Dönüşümü ve Yapay Zekâ: Üretim ve İktidar İlişkileri Açısından Bir Değerlendirme”	Yapay zekâ teknolojisinin bilgi üretimi ve iktidar ilişkileri üzerindeki etkisi ele alınmıştır.
Özparlak ve Çetin (2023)	“ChatGPT ve Üretici Yapay Zekâ Modellerinde Mahremiyet ve Güvenliğin Hukuki Boyutu”	Yapay zekâ kullanımının güvenlik ve mahremiyet üzerindeki potansiyel etkileri ve hukuki düzenlemelerin gerekliliği vurgulanmıştır.
Balaban ve Kulular İbrahim (2023)	“ChatGPT Gibi Sohbet Yazılımlarının (Sohbet Botları/ Chatbots) Neden Olduğu Hukuka Aykırılıkların Önlenmesi”	Mevcut yasaların sohbet yazılımlarından kaynaklanan hukuki sorunları yeterince ele alamadığını ve bu konuda özel düzenlemelerin gerekliliğini tartışmaktadır.
Kurt (2023)	“Digital Transformation in Accounting and Auditing: Insights from The ChatGPT Example”	Dijital çağda muhasebe ve denetim mesleklerinin evrimi, ChatGPT’nin kullanımıyla yapılan etkileşimler üzerinden incelenmiş ve muhasebecilerin teknolojik becerilerini geliştirmelerinin gerekliliği vurgulanmıştır.
Özer vd. (2023)	“ChatGPT Hisse Senedi Değerlemede Kullanılabilir Mi? Borsa İstanbul Üzerine Bir Araştırma”	ChatGPT’nin şirketlerin finansal tablolarını analiz ederek hisse senedi değerlemesi yapma başarısını değerlendiren bu çalışma bulguların istatistiksel anlamlılık derecesinin düşük olduğunu ortaya koymuştur.
Gürsoy ve Kılıç (2023)	“The Comparison of Google Bard and Chatgpt Use in Financial Markets”	ChatGPT ve Google Bard gibi yapay zekâ sistemlerinin finansal piyasalarda kullanım avantajları ve sınırlılıklarını karşılaştırmalı olarak analiz eden çalışma bu sistemlerin performansının zaman içinde daha iyi anlaşılacağını öne sürmektedir.
Salah vd. (2023)	“Generative Artificial Intelligence (ChatGPT & Bard) in Public Administration Research: A Double-Edged Sword for Street-Level Bureaucracy Studies”	Kamu yönetimi araştırmalarında özellikle sokak düzeyi bürokraside ChatGPT ve Bard gibi üretken yapay zekâ araçlarının etik zorluklarını ve benimsenme süreçlerini ele alan bu çalışma veri doğrulama ve etik standartlara bağlı kalma gerekliliğine vurgu yapmaktadır.
Cantens (2024)	“How will the state think with ChatGPT? The challenges of generative artificial intelligence for public administrations”	Kamu yönetiminde üretken yapay zekânın kullanımının etkilerini ve bu teknolojinin insan-makine etkileşimleri üzerindeki zorluklarını ele alan bu çalışma özellikle üretken yapay zekânın sınırlı açıklanabilirliğinden kaynaklanan güven sorunlarına ve kamu sektöründeki uygulamalarına odaklanmaktadır.
Huang ve Huang (2024)	“ChatGPT in Government”	ChatGPT ve Web 3 teknolojilerinin kamu hizmetlerine nasıl katkıda bulunabileceğini inceleyen bu çalışma vatandaş etkileşimini güçlendirme, idari işlemleri kolaylaştırma ve politika geliştirmede bu teknolojilerin rolünü ve aynı zamanda yapay zekâ kullanımının getirdiği etik sorunları ele almaktadır.
Casey (2024)	“ChatGPT in public policy teaching and assessment: An examination of opportunities and challenges”	Öğrencilerin ChatGPT kullanarak bir Avustralya Hükümeti bakanına politika özeti taslağı hazırlamalarını gerektiren yenilikçi bir değerlendirme görevini sunmakta ve öğrencilerin ChatGPT’nin kamu politikası ile öğretim ve değerlendirme süreçlerindeki rolünü nasıl algıladıklarını incelemektedir.
Aleksander vd. (2024)	“Artificial Intelligence in Public Administration: A Bibliometric Review in Comparative Perspective”	Kamu yönetimi ve iş sektöründe yapay zekâ (AI) araştırmalarını karşılaştıran bu çalışma Scopus veri tabanında 2022’ye kadar yayımlanan 1758 kamu yönetimi ve 2163 özel sektör dokümanı üzerinde yapılan bibliyometrik analizin sonuçlarını sunmaktadır. Bu minvalde de kamu yönetimindeki araştırmaların iş sektörüne göre daha hızlı büyüdüğünü ortaya koymaktadır.
National Audit Office (NAO) (2024)	“Government’s Use of Artificial Intelligence Report”	Raporda yapay zekânın kamu hizmetlerini dönüştürme potansiyeli vurgulanmış, etkili bir strateji ve kapsamlı iş süreci değişiklikleri gerektiğine işaret edilmiştir.

Kaynak: Yazarlar tarafından oluşturulmuştur.

Literatür özetinden de anlaşılacağı üzere gerek kamu yönetiminde yapay zekâ kullanımı gerekse de ombudsmanlık kurumunda yapay zekâ kullanımı konusunda akademik literatür oldukça yenidir. Zaman içerisinde ve hatta hızlı bir biçimde bu alandaki literatür boşluğunun dolacağı düşünülmektedir. Özellikle farklı coğrafyalarda yapılan literatür taramaları, hükümetlerin bu konuya büyük önem verdiğini ortaya koymaktadır. Bu yeni ve gelişmekte olan alanın, hızla daha da genişleyeceği öngörülmektedir. Çalışmada, Kamu Denetçiliği Kurumu (Ombudsmanlık) örneğinde ChatGPT’nin nasıl kullanıldığına ve bu kullanımın sonuçlarına dair örnek olay çalışmaları sunulmuştur. Bu bilgiler yapay zekânın kamu hizmetleri üzerindeki etkisinin hem pratik hem de etik boyutları açısından daha iyi anlaşılmasına katkı sağlamaktadır. Bu tür çalışmalar, yapay zekâ araçlarının kamu yönetiminde nasıl etkili bir şekilde kullanılabileceğini ve bu sürecin yönetilmesi gereken zorlukları ortaya koyarak, politika yapıcılar için önemli bir kaynak teşkil etmektedir. Çalışmanın bir sonraki başlığında da örnek olay çalışma deseni yöntemi çerçevesinde Kamu Denetçiliği Kurumunun kararlarında yapay zekâ uygulaması olan ChatGPT kullanımının nasıl sonuçlar ortaya koyduğuna yer verilmiştir.

3. Araştırmanın Metodolojisi

3.1. Araştırmanın Yöntemi

Bu çalışmada nitel analiz yöntemlerinden örnek olay çalışması deseni kullanılmıştır. Nitel araştırma, bir kavram veya olgu hakkındaki deneyimleri, davranışları ve inançları keşfetmek için sistematik ve tekrarlanabilir yöntemleri içermektedir (O'Brien, 2016). Nicel araştırmalarda yaygın olarak yapıldığı gibi hipotezleri ve teorileri test etmek ve doğrulamak yerine bunları üretmeye odaklanılmaktadır (Ponterotto, 2002). Öte yandan örnek olay çalışması tasarımı, genellikle temellendirilmiş teori ile birbirinin yerine kullanılır ancak yaklaşımı bakımından farklıdır (Ridder, 2012). Genel olarak, nitel araştırma ve örnek olay çalışması tasarımı, bağımsız yöntemler, karma yöntem yaklaşımlarının bir parçası olabilen çok yönlü araçlardır (Bristowe vd., 2015). Veri toplamak ve analiz etmek için titiz bir çerçeve sunarak çeşitli disiplinlerdeki karmaşık olgulara ilişkin değerli içgörüler sağlamaktadır. Sağlanan katkıların çeşitliliği açısından da bu çalışmada nitel analiz yöntemlerinden örnek olay çalışma deseni tercih edilmiştir.

Kamu Denetçiliği Kurumu'nun kamu personel rejimi konusundaki tavsiye kararlarının değerlendirilmesinde ChatGPT gibi yapay zekâ tabanlı uygulamaların potansiyelini incelemek amacıyla yapılmıştır. Çalışmada kullanılan yöntem, örnek olay çalışması ve incelemesi şeklindedir. Aşağıda bu yöntemin detayları sunulmuştur.

Örnek Olay Seçimi: Çalışma kapsamında, Kamu Denetçiliği Kurumu'nun kamu personel rejimi konusundaki tavsiye kararları arasından belirli sayıda karar örnek olay olarak seçilmiştir. Bu seçimde, çeşitli personel sorunlarını ve çözümlerini temsil eden kararlar dikkate alınmıştır.

Veri Toplama: Seçilen kararlar, Kamu Denetçiliği Kurumu'nun resmî web sitesinden ve ilgili raporlardan toplanmıştır. Her bir kararın metni detaylı bir şekilde incelenmiş ve kararların içeriği, dayandığı hukuki ve idari gerekçeler, alınan kararların sonuçları ve önerileri kaydedilmiştir.

Yapay Zekâ Değerlendirmesi: Toplanan karar metinleri, ChatGPT'ye sunulmuş ve bu kararların analiz edilmesi istenmiştir. ChatGPT'nin kararları nasıl değerlendirdiği, hangi unsurları vurguladığı ve hangi sonuçlara ulaştığı incelenmiştir.

Karşılaştırmalı Analiz: ChatGPT tarafından yapılan değerlendirmeler, Kamu Denetçiliği Kurumu'nun orijinal kararları ile karşılaştırılmıştır. Bu karşılaştırmada, yapay zekanın kararları nasıl yorumladığı ve orijinal kararlarla ne ölçüde örtüştüğü analiz edilmiştir.

Sonuçların Değerlendirilmesi: Yapay zekanın karar alma sürecine katkı sağlayabileceği alanlar belirlenmiştir. ChatGPT'nin sağladığı içgörüler, Kamu Denetçiliği Kurumu'nun kararlarının daha kapsamlı ve objektif bir şekilde değerlendirilmesine nasıl yardımcı olabileceği üzerine odaklanılmıştır.

Politika Önerileri: Elde edilen bulgulara dayanarak, Kamu Denetçiliği Kurumu'nun yapay zekâ tabanlı teknolojileri nasıl daha etkin bir şekilde kullanabileceği konusunda politika önerileri geliştirilmiştir. Bu öneriler, kurumun karar alma süreçlerini iyileştirmeyi ve vatandaşların sorunlarına daha hızlı ve etkili çözümler sunmayı hedeflemektedir.

Bu yöntem, Kamu Denetçiliği Kurumu'nun kamu personel rejimi konusundaki tavsiye kararlarının değerlendirilmesinde yapay zekâ teknolojilerinin potansiyelini anlamak için sistematik ve yapılandırılmış bir yaklaşım sunmaktadır. Elde edilen bulgular, yapay zekanın kurumun verimliliğini ve etkinliğini artırma potansiyelini ortaya koymayı amaçlamaktadır.

3.2. Araştırmanın Amacı ve Sorusu

Bu araştırmanın amacı, ChatGPT aracılığı ile Kamu Denetçiliği Kurumu'nun (Ombudsmanlık) kamu personel rejimi konusunda tavsiye niteliğinde aldığı kararları değerlendirmektir. Ayrıca, ChatGPT tarafından yapılan tavsiyelerin kamu personel rejimindeki iyileştirmeler üzerindeki potansiyel etkileri analiz etmek hedeflenmiştir. Bu çalışma, yapay zekâ tabanlı uygulamaların kamu kurumlarındaki karar alma süreçlerinde uygulanabilirliğini test etmek, yapay zekâ tabanlı uygulamaların karar alma süreçlerine olan katkısını anlamak ve kamu personel rejimindeki yönetim pratiğini geliştirmek amacıyla yapılmıştır.

Araştırma "ChatGPT aracılığıyla Kamu Denetçiliği Kurumu'nun (Ombudsmanlık) kamu personel rejimi konusunda tavsiye niteliğinde aldığı kararlar nasıl değerlendirilebilir ve bu tavsiyelerin uygulanmasındaki potansiyel zorluklar nelerdir?" sorusu özelinde şekillenmiştir.

3.3. Araştırmanın Evren ve Örneklemi

Nitel araştırmada, bir örnek olay çalışması tasarlamak, evren ve örneklem seçiminin dikkatli bir şekilde değerlendirilmesini gerektirir. Nitel çalışmaların amacı genelleme yapmak değil, belirli örnek olayların derinlemesine analizi yoluyla insan deneyimlerinin zengin bir şekilde anlaşılmasını sağlamaktır (Polit ve Beck, 2010). Amaçlı örnekleme, nitel araştırmalarda yaygın bir tekniktir ve bilgi açısından zengin vakaların seçilmesine olanak tanır (Karafil ve Oğuz, 2019).

Nitel araştırmada örnekleme, araştırma sonuçlarının kalitesini etkileyen kritik bir unsurdur. Nicel araştırmalar genellenebilirlik için temsil edilebilirliği vurgularken, nitel araştırmalar tipik olarak analiz edilen örneklerin sayısının az olması nedeniyle örneklerin dikkatli bir şekilde seçilmesine odaklanır (Weis ve Willems, 2016). Teorik uygunluk, nitel araştırma tasarımında yol gösterici bir ilkedir ve veri uygunluğunun küçük örneklem boyutlarında bile gerçekleşebileceğini öne sürer (Boddy, 2016). Ayrıca, amaçlı örnekleme teknikleri, araştırma çalışması için en bilgilendirici vakaların belirlenmesine ve seçilmesine yardımcı olur (Tafur-Arciniegas ve Purzer, 2015). Örnek olay çalışmalarında nitel araştırma tasarımı, evren ve örneklem seçiminde nüanslı bir yaklaşım gerektirir ve genellenebilirlikten ziyade anlayışın derinliğini vurgular.

Bu çalışmanın evrenini, 2023 yılında Kamu Denetçiliği Kurumu'nun (Ombudsmanlık) kamu personel rejimi konusunda almış olduğu tavsiye kararları oluşturmaktadır. Bu kararlar, Ombudsmanlık tarafından alınmış ve kamu personel rejimi ile ilgili tavsiye niteliğindeki kararları içermektedir. Örneklemin belirlenmesi için aşağıdaki adımlar izlenmiştir:

Adım: Ombudsmanlık Kararlar Bilgi Bankasına girilmiştir,

Adım: Filtre seçenekleri ayarlanmıştır. Başvuru konusu olarak "kamu personel rejimi" seçilmiş ve karar türü olarak "tavsiye karar" seçilmiştir,

Adım: Başvuru tarih aralığı belirlenmiştir. 2023 yılı için ocak ayından aralık ayına kadar olan tarih aralığı seçilmiştir.

Adım: Bu filtrelerle yapılan sorgulama sonucunda elde edilen tavsiye kararları, çalışmanın örneklemini oluşturmuştur. Örneklem her ay için bir tavsiye kararı seçilerek oluşturulması planlanmıştır. Fakat 2023 yılında ilk tavsiye kararın mart ayında çıkması ve aralık ayında yapılan başvuruların karar tarama işleminin tamamlanmamış olması sebebi ile her ay için bir tavsiye karar seçilememiştir. Bu durum çalışmanın kısıtını oluşturmuş ve ocak, şubat ve aralık ayları örneklemin dışında tutulmuştur. Bu durumda, 2023 yılında kamu personel rejimi konusunda toplam 9 tavsiye karar örnekleme dâhil edilmiştir.

Tablo 2. Araştırmanın Örneklemini Oluşturan Tavsiye Niteliğindeki Kararlar

Örneklem Kodu	Karar Tarihi	Başvuru Konu Daire	Başvuru No
O1	30/03/2023	Millî Eğitim Bakanlığı	2023/439
O2	10/04/2023	Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı, Millî Savunma Bakanlığı	2023/439
O3	22/05/2023	Konya Büyükşehir Belediye Başkanlığı	2023/3125
O4	06/06/2023	Gençlik ve Spor Bakanlığı	2023/2326
O5	17/07/2023	Kahramanmaraş Valiliği	2023/1503
O6	22/08/2023	Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı	2023/3113
O7	19/09/2023	Yozgat İl Sağlık Müdürlüğü	2023/3750
O8	27/10/2023	İçişleri Bakanlığı	2023/7962
O9	22/11/2023	Türkiye Radyo-Televizyon Kurumu Genel Müdürlüğü	2023/8908

3.4. Araştırmanın Kapsamı ve Veri Toplama Aracı

Bu araştırma, Kamu Denetçiliği Kurumu'nun (Ombudsmanlık) 2023 yılında kamu personel rejimi konusunda almış olduğu 9 adet tavsiye kararların ChatGPT aracılığı ile incelenmesini kapsamaktadır. Diğer konu başlıkları altında alınan kararlar araştırmaya dâhil edilmemiştir. Araştırma kapsam olarak Ombudsmanlık tarafından kamu personel rejimi konusunda alınan tavsiye niteliğindeki kararları ele almış ve bu kararların ChatGPT aracılığıyla değerlendirilmesinin mümkün olup olmadığını araştırmıştır.

Araştırmada veri toplama aracı olarak ikincil verilerden yararlanılmıştır. Ombudsmanlık kararları, Ombudsmanlık Web Sitesinden (<https://www.ombudsman.gov.tr/>) filtreleme işlemi yapılarak çekilmiş ve analiz edilmiştir. Filtreleme işlemi, başvuru konusu olarak "kamu personel rejimi" ve karar türü olarak "tavsiye karar" seçilerek yapılmıştır. Bu şekilde elde edilen veriler, ChatGPT aracılığıyla analiz edilerek kararların etkinliği ve uygulanabilirliği üzerine değerlendirmeler bir sonraki başlıkta yapılmıştır.

3.5. Verilerin Analizi

Bu çalışmada, ChatGPT 3.5 sürümü, Ombudsmanlık tarafından alınan tavsiye kararlarını analiz etmek ve bu kararların uygulanabilirliği üzerine değerlendirmeler yapmak için kullanılmıştır. Verilerin analizi için veriler O1-O9 arasında kodlanmıştır. İlk olarak Ombudsmanlığa başvuranın iddia ve talepleri yazılmış, buna ilişkin olarak alınan tavsiye karar yazılmış ve sonrasında başvuranın iddia ve talepleri ile kararın ChatGPT tarafından değerlendirilmesine ilişkin yanıtına yer verilmiştir. Analiz bulguların değerlendirilmesi noktasında her kod alt başlık halinde değerlendirilmiştir. Ombudsmanlık Kararlar Bilgi Bankasından elde edilen örneklemler 5 (beş) kategoride toplanmıştır. Bu kategoriler Başvuru Konu Daire, Başvuru No, Başvuranın İddia ve Talepleri ile karardan oluşmaktadır. Elde edilen veriler ChatGPT'ye prompt (istem) girilerek analiz edilmiştir.

ChatGPT kullanımı bağlamında, bir prompt (istem), yanıt üretimini yönlendirmek için yapay zekâ modeline verilen bir talimat veya ipucu anlamına gelmektedir. Yönlendirmeler karmaşıklık, özgünlük ve içerik açısından farklılık gösterebilir ve üretilen yanıtların kalitesini ve uygunluğunu etkileyebilir (Hartley vd., 1990). Etkili promptlar yapay zekâ modeline, çıktısını aşırı derecede kısıtlamadan, özgünlük ve genellik arasında bir denge kurarak açık bir rehberlik sağlamalıdır (Cooper vd., 2016). Araştırmalar, iyi hazırlanmış promptların ChatGPT gibi yapay zekâ modellerinin klinik dokümantasyon yardımı (Baker, 2023), dil öğrenme (Kim vd.,

2023) ve değerlendirme süreçleri (Ferretti, 2023) gibi çeşitli görevlerdeki performansını artırabileceğini göstermiştir.

Çalışmada ChatGPT değerlendirmesi için girilen prompt “Kamu Denetçiliği Kurumda çalışan bir Kamu Denetçisinin. Kamu Personel Rejimi konusunda yapılan başvurular için tavsiye niteliğinde karar veriyorsun. Başvuranın iddia ve talebi “...” bu şekildedir ve Kamu Denetçiliği Kurumu karar olarak “...” bu kararı vermiştir. Sen Kamu Denetçisi olsan bu başvuru iddia ve talebine nasıl bir tavsiye kararı verirdin? Verilmiş olan bu kararı nasıl değerlendiriyorsun? şeklindedir. Her örneklem için aynı prompt tekrarlanmıştır. Prompt için “..” şeklinde gösterilen yerlere iddia ve talep ile tavsiye niteliğindeki karar yazılarak ChatGPT’nin değerlendirilmesi için kullanılmıştır.

4. Bulguların Değerlendirilmesi

O1-O9 kodlu verilerin analizi için girilen promptlar ve sonucunda elde edilen ChatGPT değerlendirilmesi aşağıda yer alan maddelerde sıralanmıştır.

4.1. O1 Kodlu Verinin Değerlendirilmesi

Başvuru Konu Daire: Millî Eğitim Bakanlığı

Başvuru No: 2023/439

Karar Tarihi: 30/03/2023

Başvuranın İddia ve Talepleri: “Millî Eğitim Bakanlığında Bişkek Eğitim Müşaviri, daire başkanlığı ve şube müdürlüğü görevlerinde bulunduğunu, mevzuat gereği Bakanlık Müfettişi veya Kurum Uzmanı olarak atanması gerekirken, araştırmacı unvanı ile atandığını iddia ve şikâyet ederek, mevzuat kapsamında ve emsal atamalar dikkate alınarak hak ettiği Milli Eğitim Uzmanı veya Bakanlık Müfettişliği kadrolarından birine atanması için Kurumumuza başvuruda bulunmuştur.”

Karar: “Açıklanan gerekçeler ve dosya kapsamına göre; başvurunun kabulüne, açıklanan gerekçelerle, başvuranın durumuna uygun bir kadroya (Millî Eğitim Uzmanı veya Bakanlık Müfettişliği) atanması yönünde Millî Eğitim Bakanlığına tavsiyede bulunulmasına, kararın başvurana, gereği için millî eğitim bakanlığına tebliğine;”

ChatGPT Değerlendirmesi: Başvuranın iddia ve talebine yönelik olarak, mevzuat gereği belirli kadrolara atanması gerektiği iddiası dikkate alındığında, başvurunun kabul edilmesi ve başvurana uygun bir kadroya atanması yönünde bir tavsiye kararı verilebilir. Ancak, bu tavsiye kararının tam olarak hangi kadroya atanması gerektiği konusunda daha detaylı bir inceleme gerektirebilir. Verilen kararın başvurana tebliği ve gereği için Millî Eğitim Bakanlığı’na iletilmesi önemlidir.

Analiz Sonucunun Özeti: Bu kararı değerlendirirken, Kamu Denetçiliği Kurumu’nun başvuruyu detaylı bir şekilde incelediği ve başvuranın durumuna uygun bir kadroya atanması yönünde bir tavsiye kararı verdiği görülmektedir. Bu kararın, başvuranın haklarının korunması ve adaletin sağlanması açısından olumlu bir adım olduğu söylenebilir.

4.2. O2 Kodlu Verinin Değerlendirilmesi

Başvuru Konu Daire: Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı, Millî Savunma Bakanlığı

Başvuru No: 2023/3704

Karar Tarihi: 10/04/2023

Başvuranın İddia ve Talepleri: “Kurumumuza yaptığı başvuruda başvuran, sözleşmeli er/erbaş olarak görev yapıp 7 hizmet yılını tamamladığını, 6191 sayılı Kanun’un Ek-1’inci maddesi kapsamında kamu kurum ve kuruluşlarının boş kadro ve pozisyonlarına atanmak istediğini, ancak anılan düzenlemede belirtilen Yönetmeliğin hazırlanıp yürürlüğe konulmaması nedeniyle atanmadığını belirtmektedir. Başvuran, Kurumumuzdan Yönetmeliğin yürürlüğe konulmasını talep etmektedir.”

Karar: “Açıklanan gerekçelerle Başvurunun Kabulüne; 6191 sayılı Kanun’un Ek-1 inci maddesinde belirtilen Yönetmelik taslağına ilişkin görüşlerin ivedilikle Millî Savunma Bakanlığına iletilmesi ve sonrasında taslağın hazırlanmasına ilişkin Millî Savunma Bakanlığınca talep edilebilecek işlemlerin de gecikmeksizin tamamlanması hususunda İçişleri Bakanlığınca Ve Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığınca Tavsiyede Bulunulmasına, 6191 sayılı Kanun’un Ek-1 inci maddesinde belirtilen Yönetmelik taslağına ilişkin görüşlerin hızla değerlendirilmesi ve Yönetmeliğin imzaya sunulması işlemlerinin ivedilikle tamamlanması hususunda Millî Savunma Bakanlığınca Tavsiyede Bulunulmasına;”

ChatGPT Değerlendirmesi: Başvuranın iddiası ve talebi, 6191 sayılı Kanun’un Ek-1’inci maddesi kapsamında kamu kurum ve kuruluşlarının boş kadro ve pozisyonlarına atanmak istemesi, ancak ilgili Yönetmeliğin hazırlanıp yürürlüğe konulmaması nedeniyle atanmaması şeklinde özetlenebilir. Kamu Denetçiliği Kurumu ise başvuruyu inceledikten sonra, 6191 sayılı Kanun’un Ek-1 inci maddesinde belirtilen Yönetmelik taslağına ilişkin görüşlerin hızla değerlendirilmesi ve Yönetmeliğin imzaya sunulması işlemlerinin

ivedilikle tamamlanması hususunda Millî Savunma Bakanlığı'na tavsiyede bulunmuştur.

Analiz Sonucunun Özeti: Bu başvuruya yönelik bir tavsiye kararı verirken, başvuranın haklı talebini dikkate alarak, 6191 sayılı Kanun'un Ek-1 inci maddesinde belirtilen Yönetmelik taslağına ilişkin işlemlerin hızla tamamlanması yönünde bir tavsiye kararı verilebilir. Bu şekilde, başvuranın talebinin yerine getirilmesi için gerekli adımların atılması sağlanmış olur. Verilen kararı değerlendirirken, Kamu Denetçiliği Kurumu'nun başvuruyu detaylı bir şekilde incelediği ve başvuranın haklı talebini dikkate alarak ilgili kurumlara tavsiyede bulunduğu görülmektedir. Bu kararın, başvuranın haklarının korunması ve adaletin sağlanması açısından olumlu bir adım olduğu söylenebilir.

4.3. O3 Kodlu Verinin Değerlendirilmesi

Başvuru Konu Daire: Konya Büyükşehir Belediye Başkanlığı

Başvuru No: 2023/3125

Karar Tarihi: 22/05/2023

Başvuranın İddia ve Talepler: "Kurumumuza yaptığı başvuruda başvuran, 11/11/2022 tarihinde yayımlanan Konya Büyükşehir Belediyesi Başkanlığına istihdam ilanına başvurduğu, alınacak 144 adayın 5 katı kadar adayın sözlü sınav çağırıldığını, ancak 58 kişinin alındığını belirtmektedir. Başvuran, sözlü sınavı çağırılıp sonrasında istihdam edilmeyenlere herhangi bir gerekçe sunulmadığını, bölümler arasında en yüksek KPSS puanı alanların mimarlar olmasına karşın hiç mimar istihdam edilmediğini açıklamaktadır. Başvuran, Kurumumuzdan mimar alımının detaylı bir şekilde incelenmesini ve mimarların atamasının yapılmasını talep etmektedir."

Karar: "Açıklanan gerekçelerle Başvurunun Kabulüne; Başvuruya konu gelir uzman yardımcılığı sınavının başvuran açısından iptal edilerek hukuka, hakkaniyete ve iyi yönetim ilkelerine uygun olacak şekilde yeni bir sözlü sınav düzenlenmesi; bundan sonra düzenlenecek sözlü sınavların iyi yönetim ilkelerinden olan "nesnellik", "tarafsızlık", "şeffaflık", "hesap verilebilirlik" ve "kararların gerekçeli olması" ilkelerine uygun yapılmasını teminen, adaylara verilen puanların gerekçelerini ortaya koyacak tedbirlerin ve sınavların ses ve görüntü ile kayıt altına alınması hususunda Konya Büyükşehir Belediye Başkanlığına Tavsiyede Bulunulmasına;"

ChatGPT Değerlendirmesi: Başvuranın iddiası ve talebi, Konya Büyükşehir Belediyesi Başkanlığı tarafından yapılan istihdam ilanına başvurduktan sonra, sözlü sınavda başarılı olmasına rağmen istihdam edilmediğini ve bu süreçte şeffaflık ve adil bir şekilde işlem yapılmadığını belirtmektedir. Kamu Denetçiliği Kurumu ise başvuruyu inceledikten sonra, sözlü sınavın başvuran açısından iptal edilerek yeni bir sözlü sınav düzenlenmesi, bu süreçte adaylara verilen puanların gerekçelerini ortaya koyacak tedbirler alınması ve sınavların ses ve görüntü ile kayıt altına alınması yönünde Konya Büyükşehir Belediye Başkanlığı'na tavsiyede bulunmuştur.

Analiz Sonucunun Özeti: Bu başvuruya yönelik bir tavsiye kararı verirken, başvuranın şeffaf ve adil bir şekilde değerlendirilmesi gerektiği, sözlü sınavda başarılı olmasına rağmen atama sürecinin şeffaflık ilkesine uygun olmadığı göz önünde bulundurulmalıdır. Bu nedenle, sözlü sınavın iptal edilerek yeni bir sınav düzenlenmesi, adaylara verilen puanların gerekçelerini ortaya koyacak tedbirler alınması ve sınavların ses ve görüntü ile kayıt altına alınması, adil bir sürecin sağlanması açısından önemli adımlar olabilir. Verilen kararı değerlendirirken, Kamu Denetçiliği Kurumu'nun başvuruyu detaylı bir şekilde incelediği ve adil bir sürecin sağlanması için gerekli tavsiyelerde bulunduğu görülmektedir. Bu kararın, başvuranın haklarının korunması ve adil bir şekilde işlem yapılması açısından olumlu bir adım olduğu söylenebilir.

4.4. O4 Kodlu Verinin Değerlendirilmesi

Başvuru Konu Daire: Gençlik ve Spor Bakanlığı

Başvuru No: 2023/2326

Karar Tarihi: 06/06/2023

Başvuranın İddia ve Talepleri: "Başvuran, Samsun Gençlik ve Spor İl Müdürlüğünde Sözleşmeli Yurt Yönetim Personeli olarak görev yaptığını, Havza Yurt Müdürlüğünde görevlendirildiğini, Turgut Özal Öğrenci Yurdunda 1 kişilik boş kadro olduğu bilgisine ulaştığını belirterek İl merkezine görevli olduğu yer arasında 81 km mesafe olması nedeni ile merkeze naklini talep etmektedir."

Karar: "Başvuranın talebinin kamu yararı ve hizmet gerekleri göz önünde bulundurularak yeniden değerlendirilmesi hususunda Gençlik ve Spor Bakanlığına Tavsiyede Bulunulmasına,"

ChatGPT Değerlendirmesi: Başvuranın iddiası ve talebi, Samsun Gençlik ve Spor İl Müdürlüğünde görevli olduğu halde Havza Yurt Müdürlüğünde görevlendirildiğini ve bu görevlendirmenin neden olduğu 81 km mesafe nedeniyle merkeze naklini talep ettiğini belirtmektedir. Kamu Denetçiliği Kurumu ise başvuruyu inceledikten sonra, başvuranın talebinin kamu yararı ve hizmet gerekleri

göz önünde bulundurularak yeniden değerlendirilmesi hususunda Gençlik ve Spor Bakanlığı'na tavsiyede bulunmuştur.

Analiz Sonucunun Özeti: Bu başvuruya yönelik bir tavsiye kararı verirken, başvuranın talebinin haklılığı ve kamu yararı açısından değerlendirilmesi önemlidir. Başvuranın görev yerinin merkeze olan uzaklığı nedeniyle yaşadığı zorluklar dikkate alındığında, başvurunun kabul edilerek merkeze naklinin yapılması veya alternatif çözüm önerilerinin değerlendirilmesi gerekebilir. Verilen kararı değerlendirirken, Kamu Denetçiliği Kurumu'nun başvuruyu detaylı bir şekilde incelediği ve başvuranın talebinin kamu yararı ve hizmet gerekleri doğrultusunda yeniden değerlendirilmesi gerektiği yönünde Gençlik ve Spor Bakanlığı'na tavsiyede bulunduğu görülmektedir. Bu kararın, başvuranın haklarının korunması ve adaletin sağlanması açısından olumlu bir adım olduğu söylenebilir.

4.5. 05 Kodlu Verinin Değerlendirilmesi

Başvuru Konulu Daire: Kahramanmaraş Valiliği

Başvuru No: 2023/1503

Karar Tarihi: 17/07/2023

Başvuranın İddia ve Talepleri: "Kurumumuza yapılan başvuruda başvuran; Kahramanmaraş Mesleki Ve Teknik Anadolu Lisesinde çalıştığını, doğum yaptıktan sonra idareye gerekli doğum evraklarını teslim ettiğini doğum olayının gerçekleştiği tarihi takip eden aybaşından itibaren çocuk yardımı ödeneğine hak kazanmasına rağmen e-bordrosunu kontrol ettiği 06.06.2022 tarihine kadar çocuk yardımı ödeneğini almadığını fark ettiğini, İdarenin tarafına en fazla geriye dönük üç ay için çocuk yardımı ödediğini (Nisan-Mayıs-Haziran 2022) belirterek, doğum yaptığı 21.10.2020 tarihinden itibaren geriye dönük çocuk yardımının tamamının tarafına ödenmesini talep etmektedir."

Karar: "Açıklanan gerekçelerle Başvurunun Kabulüne; Başvuranın talep ettiği aile yardımı (Çocuk) ödeneğinin, ödenmemiş olan kısmının, geriye dönük olarak ödenmesi yönünde Kahramanmaraş Valiliğine Tavsiyede Bulunulmasına,"

ChatGPT Değerlendirmesi: Başvuranın iddiası ve talebi, doğum yaptıktan sonra çocuk yardımı ödeneğine hak kazanmasına rağmen ödemelerin eksik yapıldığı ve geriye dönük olarak tamamlanmasını talep ettiği şeklindedir. Kamu Denetçiliği Kurumu ise başvuruyu inceledikten sonra, başvuranın talep ettiği çocuk yardımı ödeneğinin ödenmemiş olan kısmının geriye dönük olarak ödenmesi yönünde Kahramanmaraş Valiliği'ne tavsiyede bulunmuştur.

Analiz Sonucunun Özeti: Bu başvuruya yönelik bir tavsiye kararı verirken, başvuranın talebinin haklılığı ve kanuni haklarının korunması önemlidir. Başvuranın doğum olayını takip eden aybaşından itibaren çocuk yardımı ödeneğine hak kazandığı ve bu ödemelerin eksik yapıldığı belirtilmektedir. Bu nedenle, başvuranın talep ettiği çocuk yardımı ödeneğinin geriye dönük olarak tamamlanması ve eksik ödemelerin yapılması gerekebilir. Verilen kararı değerlendirirken, Kamu Denetçiliği Kurumu'nun başvuruyu detaylı bir şekilde incelediği ve başvuranın talebinin haklılığı doğrultusunda Kahramanmaraş Valiliği'ne tavsiyede bulunduğu görülmektedir. Bu kararın, başvuranın haklarının korunması ve adaletin sağlanması açısından olumlu bir adım olduğunu söylenebilir.

4.6. 06 Kodlu Verinin Değerlendirilmesi

Başvuru Konulu Daire: Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı

Başvuru No: 2023/3113

Başvuru Tarihi: 22/08/2023

Başvuru İddia ve Talepleri: "Başvuran, başvurusunda özetle; Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığının sınav, eğitim ve afet görevlendirilmelerinde kurbağa adam ve dalgıç unvanıyla tarafına görev verildiğini, bu kapsamda ilgili mevzuat gereğince tarafına dalgıçlık tazminatı ödenmesi gerektiğini belirterek, 3160 sayılı Kanun'un 6 ıncı maddesi ve Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı Su Altı Arama Kurtarma Ekibi ve Kurbağa Adam Personel Yönergesinin 3 üncü maddesi gereği sınavı kazandığı tarih itibarıyla yapılan görevlendirmeler için tarafına ödenmeyen dalış tazminatının yasal faizi birlikte ödenmesini talep etmektedir."

Karar: "Açıklanan gerekçelerle Başvurunun Kabulüne; Başvurana dalış tazminatının hak ediş tarihinden itibaren işletilecek yasal faiziyle birlikte ödenmesi hususunda Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığına Tavsiyede Bulunulmasına,"

ChatGPT Değerlendirmesi: Başvuranın iddiası ve talebi, Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı'nda görevlendirilen kurbağa adam ve dalgıç unvanıyla çalışmasına rağmen dalış tazminatının ödenmemesi üzerine yasal faiziyle birlikte ödenmesini talep etmektedir. Kamu Denetçiliği Kurumu ise başvuruyu inceledikten sonra, başvuranın talep ettiği dalış tazminatının hak ediş tarihinden itibaren işletilecek yasal faiziyle birlikte ödenmesi yönünde Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı'na tavsiyede bulunmuştur.

Analiz Sonucunun Özeti: Bu başvuruya yönelik bir tavsiye kararı verirken, başvuranın haklı talebini dikkate alarak, dalış tazminatının hak ediş tarihinden itibaren işletilecek yasal faiziyle birlikte ödenmesi yönünde bir karar verilebilir. Başvuranın

belirttiği mevzuat hükümleri ve görevlendirmeleri dikkate alındığında, bu tazminatın ödenmesi gerektiği açıktır. Verilen kararı değerlendirirken, Kamu Denetçiliği Kurumu'nun başvuruyu detaylı bir şekilde incelediği ve başvuranın haklı talebini dikkate alarak Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı'na tavsiyede bulunduğu görülmektedir. Bu kararın, başvuranın haklarının korunması ve adaletin sağlanması açısından olumlu bir adım olduğunu söylenebilir.

4.7. 07 Kodlu Verilerin Değerlendirilmesi

Başvuru Konulu Daire: Yozgat İl Sağlık Müdürlüğü

Başvuru No: 2023/3750

Karar Tarihi: 19/09/2023

Başvuru İddia ve Talepleri: "Kurumumuza yapılan başvuruda başvuran özetle, İlçesi No.lu Aile Hekimliği Biriminde aile sağlığı elemanı olarak göreve yapmakta olduğunu, yıllık izin ve rapor kullandığı dönemlere ilişkin olarak ücret kesintileri yapıldığını ifade ederek yapılan kesintilerin kesinti tarihinden itibaren yasal faizi ile birlikte tarafına ödenmesini talep etmektedir."

Karar: "Yukarıda açıklanan gerekçe ve dosya kapsamına göre Başvurunun Kabulüne, Başvuranın kullandığı izinler nedeniyle ücretinden yapılan kesintilerin yasal faiz uygulanarak tarafına ödenmesi ve başvuranın mağduriyetinin giderilmesi hususunda Yozgat İl Sağlık Müdürlüğüne Tavsiyede Bulunulmasına,"

ChatGPT Değerlendirmesi: Başvuranın iddiası ve talebi, İlçesi No.lu Aile Hekimliği Biriminde aile sağlığı elemanı olarak görev yaparken yıllık izin ve rapor kullandığı dönemlerde ücretinden yapılan kesintilerin yasal faizi ile birlikte tarafına ödenmesini talep etmektedir. Kamu Denetçiliği Kurumu ise başvuruyu inceledikten sonra, başvuranın kullandığı izinler nedeniyle ücretinden yapılan kesintilerin yasal faiz uygulanarak tarafına ödenmesi ve başvuranın mağduriyetinin giderilmesi yönünde Yozgat İl Sağlık Müdürlüğü'ne tavsiyede bulunmuştur.

Analiz Sonucunun Özeti: Bu başvuruya yönelik bir tavsiye kararı verirken, başvuranın talebinin haklılığı ve mağduriyetinin giderilmesi önemlidir. Başvuranın kullandığı izinler nedeniyle yapılan kesintilerin yasal faiz uygulanarak tarafına ödenmesi talebi, izinlerin yasal haklarını kullanırken mağdur edilmemesi gerektiği açısından önemlidir. Verilen kararı değerlendirirken, Kamu Denetçiliği Kurumu'nun başvuruyu detaylı bir şekilde incelediği ve başvuranın mağduriyetinin giderilmesi için Yozgat İl Sağlık Müdürlüğü'ne tavsiyede bulunduğu görülmektedir. Bu kararın, başvuranın haklarının korunması ve adaletin sağlanması açısından olumlu bir adım olduğu söylenebilir.

4.8. 08 Kodlu Verilerin Değerlendirilmesi

Başvuru Konulu Daire: İçişleri Bakanlığı

Başvuru No: 2023/7962

Karar Tarihi: 27/10/2023

Başvuru İddia ve Talepleri: "Başvuran, 375 sayılı KHK'nın geçici 35 inci maddesi gereğince İçişleri Bakanlığının 27.07.2022 tarih ve / sayılı onayı ile kamu görevinden çıkarıldığını, Mersin 2. İdare Mahkemesine açmış olduğu dava neticesinde göreve iadesine, yasal özlük ve parasal haklarının faizi ile ödenmesine karar verildiğini, idare tarafından karara yapılan itiraz neticesinde Adana Bölge İdare Mahkemesince yürütmenin durdurulması talebinin reddedildiğini, mahkeme kararlarına rağmen göreve başlatılmadığını, yasal ve özlük haklarına dair iadelerin yapılmadığını belirterek; mahkeme kararlarının yerine getirilerek, göreve başlatılmayı, özlük ve parasal haklarının yasal faizi ile iadesini talep etmektedir."

Karar: "Yukarıda açıklanan gerekçe ve dosya kapsamına göre, Başvurunun Kabulü ile; Mersin 2. İdare Mahkemesinin 22.11.2022 tarih ve E: / K: / sayılı kararı gereğince başvuranın yoksun kaldığı özlük haklarının iadesi ve mali haklarının yasal faizleri ile birlikte ödenmesi yönünde İçişleri Bakanlığına Tavsiyede Bulunulmasına,"

ChatGPT Değerlendirmesi: Başvuranın iddiası ve talebi, 375 sayılı KHK'nın geçici 35. maddesi gereğince İçişleri Bakanlığı tarafından kamu görevinden çıkarıldıktan sonra açtığı davada göreve iadesine ve özlük parasal haklarının faiziyle ödenmesine karar verilmesine rağmen, mahkeme kararlarının yerine getirilmediğini ve yasal haklarının iadesinin yapılmadığını belirtmektedir. Kamu Denetçiliği Kurumu ise başvuruyu inceledikten sonra, başvuranın yoksun kaldığı özlük haklarının iadesi ve mali haklarının yasal faizleriyle birlikte ödenmesi yönünde İçişleri Bakanlığı'na tavsiyede bulunmuştur.

Analiz Sonucunun Özeti: Bu başvuruya yönelik bir tavsiye kararı verirken, başvuranın mahkeme kararlarına rağmen yasal haklarının iadesi ve mali haklarının ödenmemesi durumu dikkate alınmalıdır. Başvuranın talebi, yasal süreçler sonucunda hak ettiği özlük ve parasal haklarının yerine getirilmesi gerektiği şeklinde yorumlanabilir. Verilen kararı değerlendirirken, Kamu Denetçiliği Kurumu'nun başvuruyu detaylı bir şekilde incelediği ve başvuranın yasal haklarının yerine getirilmesi için İçişleri Bakanlığı'na

tavsiyede bulunduğu görülmektedir. Bu kararın, başvuranın mağduriyetinin giderilmesi ve adaletin sağlanması açısından olumlu bir adım olduğu söylenebilir.

4.9. O9 Kodlu Verilerin Değerlendirilmesi

Başvuru Konulu Daire: Türkiye Radyo-Televizyon Kurumu Genel Müdürlüğü

Başvuru No: 2023/8908

Karar Tarihi: 22/11/2023

Başvuru İddia ve Talepleri: “Kurumumuza yapılan başvuruda başvuran; 2014 yılından itibaren Türkiye Radyo Televizyon Kurumu Genel Müdürlüğü İstanbul Televizyonunda kadrolu mühendis olarak çalıştığını, Ankara ilinde yalnız ikamet eden ve yaşlarına bağlı olarak çok ciddi sağlık sorunları olan anne ve babasının bakım ve tedavileriyle ilgilenmek için Ankara ilinde uygun bir göreve atanmasının yapılması talebiyle 27.06.2022 ve 07.11.2022 tarihlerinde dilekçe ile Kurumuna müracaatta bulunduğunu; ancak talebinin bugüne kadar kabul edilmediği gibi net olmayan cevaplar ile belirsiz bırakıldığını, son olarak 01.03.2023 tarihinde talebini yenilemesine rağmen tarafına cevap verilmediğini belirterek ailesinin sağlık durumunun göz önünde bulundurularak Ankara iline tayininin yapılmasını talep etmektedir.”

Karar: “Yukarıda açıklanan gerekçe ve dosya kapsamına göre Başvurunun Kabulüne; Başvuranın anne ve babasının sağlık durumu gözetilerek tayin talebinin yeniden değerlendirilmesi hususunda Türkiye Radyo-Televizyon Kurumu Genel Müdürlüğüne Tavsiyede Bulunulmasına,”

ChatGPT Değerlendirmesi: Başvuranın iddiası ve talebi, Türkiye Radyo Televizyon Kurumu’nda mühendis olarak çalışırken, ailesinin sağlık durumlarına bakmak için Ankara’ya atanma talebi olduğunu belirtmektedir. Ancak talebinin bugüne kadar kabul edilmediğini ve net olmayan cevaplarla belirsiz bırakıldığını ifade etmektedir. Kamu Denetçiliği Kurumu ise başvuruyu inceledikten sonra, başvuranın anne ve babasının sağlık durumu göz önünde bulundurularak Ankara’ya atanma talebinin yeniden değerlendirilmesi hususunda Türkiye Radyo Televizyon Kurumu’na tavsiyede bulunmuştur.

Analiz Sonucunun Özeti: Bu başvuruya yönelik bir tavsiye kararı verirken, başvuranın ailesinin sağlık durumunu göz önünde bulundurularak insanî ve ahlaki açıdan haklı talebini değerlendirmek önemlidir. Başvuranın ailesine destek olmak için yapmış olduğu bu talebin, insani bir ihtiyaç olduğu ve makul bir talep olduğu düşünülmektedir. Verilen kararı değerlendirirken, Kamu Denetçiliği Kurumu’nun başvuruyu detaylı bir şekilde incelediği ve başvuranın talebinin ahlaki ve insani gereklilikler doğrultusunda değerlendirilmesi gerektiğini belirttiği görülmektedir. Bu kararın, başvuranın ailesine olan sorumluluklarını yerine getirebilmesi için adil ve insani bir yaklaşım olduğu söylenebilir.

Çalışmanın analiz aşamasında, Kamu Denetçiliği Kurumu’nun kamu personel rejimi konusundaki tavsiye kararları ile ChatGPT’nin değerlendirmeleri karşılaştırılmıştır. İlk olarak, seçilen kararların metinleri detaylı bir şekilde incelenmiş ve her bir kararın içeriği, hukuki dayanakları ve sonuçları belirlenmiştir. ChatGPT’nin bu kararları analiz etmesi sağlanmış ve yapay zekanın hangi unsurları vurguladığı, hangi gerekçelerle sonuçlara ulaştığı değerlendirilmiştir. Bu süreçte, ChatGPT’nin kararları oldukça objektif bir şekilde yorumladığı ve genellikle insan karar vericilerle benzer sonuçlara ulaştığı gözlemlenmiştir.

Yapay zekâ tabanlı ChatGPT’nin sağladığı analizler, Kamu Denetçiliği Kurumu’nun tavsiye kararlarının kapsamlı bir değerlendirmesini sunmuştur. ChatGPT, kararların dayandığı hukuki ve idari gerekçeleri detaylı bir şekilde ele almış ve her bir kararın sonuçlarını açıklıkla ifade etmiştir. Bu analizler, orijinal kararlarla büyük ölçüde örtüşmüş ve yapay zekanın karar alma sürecine katkı sağlayabileceğini göstermiştir. Özellikle, ChatGPT’nin büyük veri setlerini hızlı bir şekilde analiz edebilme yeteneği, kararların daha geniş bir perspektiften değerlendirilmesine olanak tanımıştır.

ChatGPT’nin sağladığı içgörüler, Kamu Denetçiliği Kurumu’nun karar alma süreçlerini destekleyebilecek önemli bir potansiyele sahiptir. Yapay zekâ, kararların objektif bir şekilde analiz edilmesine ve çeşitli açılardan değerlendirilmesine yardımcı olabilir. Bu da kurumun verimliliğini artırabilir ve vatandaşların sorunlarına daha hızlı ve etkili çözümler sunulmasına katkı sağlayabilir. Bu bulgular, yapay zekâ tabanlı teknolojilerin Kamu Denetçiliği Kurumu gibi denetim mekanizmalarında nasıl daha etkin bir şekilde kullanılabileceği konusunda önemli ipuçları sunmaktadır.

Değerlendirme ve Sonuç

İnsanoğlu geçmişten günümüze değin bazı temel hak ve özgürlüklerin korunması ve belirli kurallara bağlanarak bunun temininin sağlanması amacıyla çalışmıştır. Bu çalışmaların bir neticesi olarak dünya genelinde pek çok ülkede idarenin işlem ve eylemleri karşısında vatandaşların korunması, insan haklarına ve hukukun üstünlüğüne dayalı bir anlayışın ortaya çıkarak gelişmesi adına yargısal denetim ve diğer denetim yolları kullanılmaktadır. Hesap verebilir ve şeffaf yönetim anlayışının da bir yansıması olan denetim mekanizmaları bir yandan vatandaşları korurken öte yandan da toplumda uzlaşma kültürünü yerleştirmek ve temel hak

ve özgürlükleri güvence altına almak gibi bir misyon üstlenmiştir. Toplumun zaman içerisinde elde ettiği temel hak ve özgürlükler ile hak arama kültürünün yaygınlaşması alternatif denetim mekanizmalarının da ortaya çıkmasına sebep olmuştur. Bu mekanizmalardan en önemlisi olan dünyada Ombudsman olarak varlık gösteren ve yaygınlaşan Kamu Denetçiliği Kurumudur. Farklı ülkelerde farklı kullanım şekli olsa da temelde vatandaşların haklarını korumayı amaçlayan bu kurum, idare ile birey arasında hak arama, uzlaşma ve müzakereye dayalı çağdaş yönetim anlayışının oluşmasına fırsat vermektedir.

Dünyada 1980 sonrasında yaşanan hızlı değişim ve dönüşüm süreci ile birlikte ombudsmanlık kurumları da değişime ayak uydurarak vatandaşların ihtiyaçlarını dikkate almıştır. Genel ombudsmanlık kurumlarının yanı sıra kadın, çocuk, tüketici, üniversite, yerel yönetimler, engelli gibi pek çok özel ombudsmanlık türlerine ilişkin kurumsal yapılar oluşmuştur. Yukarıda da belirtildiği üzere dünyada hızlı bir değişim yaşanmakta ve hala da hız kesmeden devam etmektedir. Bu değişimin fitilini ateşleyen unsur internetin vatandaşlar tarafından kullanılması ve kamu kurumlarının hizmetlerini elektronik ortamda sunar hale gelmesi olmuştur.

Yaklaşık son on yıldır dünyanın neresinde olursa olsun pek çok insan giderek artan bir şekilde dijital teknolojilerin muhatabı olmaktadır. İnternetin hız ve yaygınlığının artması, bunun aksine internet ve diğer dijital teknolojileri kullanacak cihazların donanımsal ebatlarının küçülmesi ve başta sosyal medya mikro blog siteleri olmak üzere pek çok dijital uygulamanın ortaya çıkması hayatın artık kesinlikle eskisi gibi olmayacağı duygusunu güçlendirmektedir. Günlük yaşantımıza "en son teknoloji" başlığı altında giren bu yenilikler asla gelip geçici, dönemsel bir teknolojik moda olarak görülmemelidir. Aksine tam merkezinde yapay zekânın yer aldığı bu teknolojik değişimler toplumları baştan ayağa değiştirerek 21. yüzyılı bir Dijital Çağ hâline getirmiştir. Elbette, içinde yer alma sürecinin hızlıca devam ettiği yeni dijital çağ kamu sektöründe sunulan hizmetleri, bu hizmetlerin sunuluş şeklini, kamusal örgütlerin yapısını ve yönetsel süreçlerini de etkileyip dönüştürmektedir. Kurumlar elektronik ortamda sundukları hizmetler neticesinde geleneksel kamu yönetiminin aksine dosya ortamında değil sanal ortamda kullanılabilecek ham veriye sahip hale gelmişlerdir. Kamu Denetçiliği Kurumu da âdeta bir büyük veri madeninin üzerinde oturmaktadır.

Yapay zekâ algoritmalarının bu büyük veriyi işleme ve değerlendirme kapasitesinden faydalanılabilir. Yapay zekâ algoritmalarıyla büyük verinin toplanarak işlenmesinin kamu kurumlarının iş ve işlemlerini kolaylaştırmak, sunulan hizmetin kalitesini artırmak, karar almayı geliştirmek ve daha fazla vatandaşa ulaşmayı sağlamak gibi büyük fırsatlar sunmaktadır. Tüm bu fırsatlardan Kamu Denetçiliği Kurumu da elbette yararlanabilir. Bu çalışma kapsamında da bir yapay zekâ uygulaması olan ChatGPT'ye Kamu Denetçiliği Kurumunun kamu personel rejimi konusunda aldığı kararlar tekrar değerlendirilmiştir. Çeşitli kısıtlar olmasına rağmen ChatGPT tarafından benzer tavsiye niteliğinde kararlar çıktığı görülmüştür. Tabi ki bu tam anlamıyla ChatGPT aracılığı ile kararlar verilsin anlamı taşımamaktadır. Ancak karar alma süreçlerine Adalet Bakanlığının hazırlıklarını yaptığı yapay zekâ uygulaması gibi kurumunda böyle uygulamalar konusunda çalışmalar başlatması gerekliliği yakın zamanda ortaya çıkabilir. Bunun yanı sıra Kamu Denetçiliği Kurumuna vatandaşlar her yöntem ile başvuru gerçekleştirebilmektedirler. 2023 yılı istatistikleri göz önüne alındığında en fazla başvurunun %82,94 ile elektronik başvuru ile gerçekleştiği (KDK 2023 Yıllık Raporu, 2024, s. 59) görülmektedir. Kurum değişime ayak uydurarak kendisine ulaşan vatandaşları yönlendirmek amacıyla ChatGPT vb. uygulamaları yeni bir başvuru yöntemi olarak devreye sokabilir.

This research article has been licensed with Creative Commons Attribution - Non-Commercial 4.0 International License. Bu araştırma makalesi, Creative Commons Atıf - Gayri Ticari 4.0 Uluslararası Lisansı ile lisanslanmıştır.

Yazar Katkıları

Yazarlar çalışmaya katkı oranlarının eşit olduğunu beyan etmişlerdir.

Teşekkür Beyanı

Yazarlar teşekkür beyanında bulunmamışlardır.

Destek Beyanı

Yazarlar destek beyanında bulunmamışlardır.

Çıkar Çatışması

Yazarlar herhangi bir çıkar çatışması beyan etmemişlerdir.

Etik Beyanı

Yazarlar çalışma için Etik Kurul Onayı alınmasına gerek olmadığını beyan etmişlerdir.

Sorumlu Özel Sayı Editörleri

Doç. Dr. Beyza Mina Ordu-Akkaya, Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi

Doç. Dr. Görkem Ataman, Yaşar Üniversitesi

Arş. Gör. Yunus Yıldırım, Afyon Kocatepe Üniversitesi

Kaynakça/References

1982 Türkiye Cumhuriyeti Anayasası.

2982 sayılı "Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun".

6328 sayılı "Kamu Denetçiliği Kurumu Yasası".

Aleksander, A., Lan, U., & Dejan, R. (2024). Artificial intelligence in public administration: A bibliometric review in comparative perspective. *Disruptive Information Technologies for a Smart Society (ICIST 2023)*.

Altman, S. (2023, 24 Şubat). Planning for AGI and beyond. OpenAI. <https://openai.com/blog/planning-for-agi-and-beyond>

Baker, H. (2023). ChatGPT's ability to assist with clinical documentation: A randomized controlled trial. *Journal of the American Academy of Orthopaedic Surgeons*, 32(3), 123-129. <https://doi.org/10.5435/jaaos-d-23-00474>

Balaban, M. F., & Kulular İbrahim, M. A. (2023). ChatGPT gibi sohbet yazılımlarının (sohbet botları/ chatbots) neden olduğu hukuka aykırılıkların önlenmesi. *Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, 5(2), 747-789.

Cantens, T. (2024). How will the state think with ChatGPT? The challenges of generative artificial intelligence for public administrations. *AI & Society*, 1-12.

Casey, D. (2024). ChatGPT in public policy teaching and assessment: An examination of opportunities and challenges. *Australian Journal of Public Administration*, 1-15.

ChatGPT 4, & Ekin, S. (2023). Prompt engineering for ChatGPT: Quick guide to techniques, tips, and best practices. *TechRxiv*, 1-11. <https://doi.org/10.36227/techrxiv.22683919.v2>

Cooper, M., Kouyoumdjian, H., & Underwood, S. (2016). Investigating students' reasoning about acid-base reactions. *Journal of Chemical Education*, 93(10), 1703-1712. <https://doi.org/10.1021/acs.jchemed.6b00417>

Davis, E. (2003). Prompting middle school science students for productive reflection: Generic and directed prompts. *Journal of the Learning Sciences*, 12(1), 91-142. https://doi.org/10.1207/s15327809jls1201_4

Derdiyok, T., Ünal, S., & Doğru, Ç. (2023). ChatGPT'nin şirketlerin mali durumunu tespit yeteneği. *Ufuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 12(23), 6-20.

Efe, H., & Demirci, M. (2013). Ombudsmanlık kavramı ve Türkiye'de Kamu Denetçiliği Kurumundan beklentiler. *Sayıştay Dergisi*, 9, 49-72.

Erdoğan, O. (2020). Avrupa Doğru İdari Davranış Yasası ve iyi yönetim ilkeleri üzerinden yerel yönetimlerde reform. *Süleyman Demirel Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi (SDÜHFD)*, 10(1), 221-242.

European Ombudsman. (2024, March 19). Ombudsman asks European Commission about artificial intelligence use in decision making. <https://www.ombudsman.europa.eu/en/news-document/en/183633>

Ferretti, S. (2023). Hacking by the prompt: Innovative ways to utilize ChatGPT for evaluators. *New Directions for Evaluation*, 2023(178-179), 73-84. <https://doi.org/10.1002/ev.20557>

Güneş, A. (2023). Dijital çağda bilginin dönüşümü ve yapay zekâ: Üretim ve iktidar ilişkileri açısından bir değerlendirme. *Communicata*, 25, 1-8.

Gürsoy, M., & Kılıç, S. (2023). The comparison of Google Bard and ChatGPT use in financial markets. *Sosyal Bilimler Akademi Dergisi*, 6(2), 98-106.

Hartley, A., Kieley, J., & Slabach, E. (1990). Age differences and similarities in the effects of cues and prompts. *Journal of Experimental Psychology: Human Perception & Performance*, 16(3), 523-537. <https://doi.org/10.1037/0096-1523.16.3.523>

Huang, J., & Huang, K. (2023). ChatGPT in government. In K. Huang, Y. Wang, F. Zhu, X. Chen, & C. Xing (Eds.), *Beyond AI: ChatGPT, Web3, and the business landscape of tomorrow* (pp. 271-294). Springer.

İçişleri Bakanlığı. (2002). "İyi Yönetimin Geliştirilmesi" konulu yönerge (7 Mayıs 2002, B050ÖKM0000011-12/467).

Karaca, S. O., & Azimli Çilingir, G. (2022). Türkiye'de Kamu Denetçiliği Kurumu ile hukuk devleti ilkesi arasındaki ilişki. *Sosyal Bilimler Akademi Dergisi*, 5(2), 225-248.

Kayar, N. (2015). *İdari yargı kuruluş ve işleyiş* (3. Baskı). Ekin Yayınları.

KDK. (2024). 2023 Yıllık Raporu. <https://www.ombudsman.gov.tr/Yayinlarimiz/YillikRapor>

Kim, S., Shim, J., & Shim, J. (2023). A study on the utilization of OpenAI ChatGPT as a second language learning tool. *Journal of Multimedia Information System*, 10(1), 79-88. <https://doi.org/10.33851/jmis.2023.10.1.79>

Kurt, Y. (2023). Digital transformation in accounting and auditing: Insights from the ChatGPT example. *İğdır Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 10, 11-22.

- Mohamed Saleh, Z. (2019). Artificial intelligence: Definition, ethics and standards. British University in Egypt, 2-10.
- National Audit Office (NAO). (2024). Use of artificial intelligence in government report. Cabinet Office Department for Science, Innovation & Technology.
- Nilsson, N. J. (2010). *The quest for artificial intelligence*. Cambridge University Press.
- Ogunleye, I. (2022). Al's redress problem. CLTC, University of California, Berkeley.
- Okcu, M., & Akman, E. (2020). Yapay zekâ ve kamu politikası. In M. Yıldız & C. Babaoğlu (Eds.), *Teknoloji ve kamu politikaları* (pp. 67-110). Gazi Kitabevi.
- Okcu, M., Akman, Ç., & Akman, E. (2020). Yapay zekâ ve dijital değişimlerin etkisinde ombudsmanlık: Algoritmik karar alma ve yapay zekâ ombudsmanlığı. In O. Erdoğan (Ed.), *Ombudsmanlık: Dünyada uygulanan özel amaçlı ombudsmanlık türleri ve uygulamaları* (pp. 35-62). Nobel Yayınevi.
- OpenAI. (2023, March 23). GPT-4. <https://openai.com/research/gpt-4>
- Özan Özparlak, B., & Çetin, M. (2023). ChatGPT ve üretici yapay zekâ modellerinde mahremiyet ve güvenliğin hukuki boyutu. *Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi*, 29(2), 1003-1040.
- Özer, A., Çömlekci, İ., & Ünal, S. (2023). ChatGPT hisse senedi değerlemede kullanılabilir mi? Borsa İstanbul üzerine bir araştırma. *Uluslararası Bankacılık, Ekonomi ve Yönetim Araştırmaları Dergisi*, 6(2), 201-227.
- Özer, M. A. (2017). Avrupa Ombudsmanı ve Türkiye Kamu Denetçiliği Kurumu: Mukayeseli bir inceleme. *Türkiye Adalet Akademisi Dergisi*, 8(31), 65-96.
- Pearce, J., & Chiavaroli, N. (2020). Prompting candidates in oral assessment contexts: A taxonomy and guiding principles. *Journal of Medical Education and Curricular Development*, 7, 238212052094888. <https://doi.org/10.1177/2382120520948881>
- Perlman, A. M. (2022). The implications of ChatGPT for legal services and society. *Suffolk University Law School Research*, 22-14.
- Pirim, H. (2006). Yapay zekâ. *Yaşar Üniversitesi E-Dergisi*, 1(1), 81-93.
- Radford, A., Narasimhan, K., Salimans, T., & Sutskever, I. (2018). Improving language understanding by generative pre-training. https://cdn.openai.com/research-covers/language-unsupervised/language_understanding_paper.pdf
- Salah, M., Abdelfattaha, F., & Al Halbusi, H. (2023). Generative artificial intelligence (ChatGPT & Bard) in public administration research: A double-edged sword for street-level bureaucracy studies. *International Journal of Public Administration*, 1-7. <https://doi.org/10.1080/01900692.2023.2274801>
- Shewale, R. (2024, March 19). ChatGPT statistics - users, revenue (March 2024). <https://www.demandsage.com/chatgpt-statistics/#:~:text=ChatGPT%20has%20over%20180.5%20million,are%20from%20the%20United%20States>
- Şentürk, Ö. (2023). İç denetim faaliyetlerinde yapay zekâdan beklentiler: ChatGPT uygulaması örneği. *TIDE Academia Research*, 4(2), 51-82.
- Türk Dil Kurumu (TDK). (n.d.). Yapay zekâ. In *Güncel Türkçe Sözlük*. <https://sozluk.gov.tr/>
- Türkiye Büyük Millet Meclisi Kamu Denetçiliği Kurumu (TBMM KDK). (n.d.). <https://www.ombudsman.gov.tr/AnaSayfa/BizeHangiKonulardaBasvurabilirsiniz>